

Y. Z. B.

Bestekor No 42/26

Kavaklıdere

170327

TÜSTAV TÜRKİYE

ÖĞRETMEN DERNEKLERİ MİLLÎ FEDERASYONU

20 KURULTAYA SUNULAN
YÖNETİM VE DENETLEME KURULLARI
RAPORLARI VE EKLERİ

6 - 8 TEMMUZ 1967 GİRESUN

TÜRKİYE
ÖĞRETMEN DERNEKLERİ MİLLÎ FEDERASYONU
20 KURULTAYA SUNULAN
YÖNETİM VE DENETLEME KURULLARI
RAPORLARI VE EKLERİ

6 - 8 TEMMUZ 1967 GİRESUN

BÜTÜN TÜRKİYEYİ KAPSIYAN ÖĞRETMENLER BİRLİĞİNİN,
BÜTÜN ULUSU AYDIN BİRLİK HALİNE GETİRDİĞİ ZAMAN,
TÜRK ULUSUNUN NASIL BİR DEMİR KİTLE OLACAĞINI
DÜŞÜNMEK GERÇEKTEN BÜYÜK ZEVK VE MUTLULUKTUR.
BU KADAR NURLU, BU KADAR MESUT SONUÇ VERECEK BİR
AMACIN REHBERLERİNİ HÜRMETLE SELÂMLARIM.

GAZİ M. KEMÂL

YOLUMUZU ATATÜRK İLKELERİ, ANAYASA VE ANAYASA-
DAN YANSIMIŞ TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI AY-
DINLATMAKTADIR.

T.Ö.D.M.F.

TÜSTAV

TÜRKİYE ÖĞRETMEN DERNEKLERİ MİLLÎ FEDERASYONU
20. KURULTAYI GÜNDEMİ

6 - 8 TEMMUZ 1967 (GİRESUN)

- I — AÇILIŞ
1. Saygı duruşu,
 2. İstiklâl Marşı,
 3. Federasyon Başkanının açış konuşması,
- II — BAŞKANLIK DİVANI İLE KOMİSYON SEÇİMLERİ (Gizli oyla)
1. Başkan seçimi,
 2. Başkan vekili seçimi,
 3. Dört yazman seçimi,
 4. TÖDMF ve bağlı derneklerin yeni bir çalışma düzeyine girmesi zorununu inceleme komisyonu seçimi; (11 üyeli)
 5. Türk Millî Eğitiminin sorunlarını inceleme komisyonları seçimi:
 - a) İlköğretim Komisyonu (5 üyeli)
 - b) Orta Öğretim Komisyonu (5 üyeli)
 - c) Yüksek Öğretim Komisyonu (5 üyeli)
 - d) Teknik Öğretim Komisyonu (5 üyeli)
 - e) Öğretmen Okulları Komisyonu (5 üyeli)
 - f) Halk Eğitim Komisyonu (5 üyeli)
 - g) Teftiş, değerlendirme Komisyonu (5 üyeli)
 - h) Özel okullar, dersaneler Komisyonu (5 üyeli)
 6. Öğretmenlere ve Türk Millî Eğitimine yapılan baskıları, yasa dışı işlemleri inceleme komisyonu seçimi; (7 üyeli)
 7. Dilekler Komisyonu (5 üyeli)
 8. Bütçe Komisyonu (5 üyeli)
 9. Tüzük Komisyonu (5 üyeli)
- III — ATATÜRK ANITINI ZİYARET, ÇELENK KOYMA VE SAYGI DURUŞU
- IV — YÖNETİM VE DENETLEME KURULLARI RAPORLARININ OKUNMASI, DEĞERLENDİRİLMESİ, ELESTİRİLMESİ VE AKLANMASI
- V — KOMİSYON RAPORLARININ OKUNMASI, DEĞERLENDİRİLMESİ VE KARARLAR
- VI — SEÇİMLER:
1. Federasyon Başkanı;
 2. Yürütme Kurulu (9 asil, 4 yedek); Yönetim Kurulu (15 asil, 6 yedek); Danışma - Yargılama Kurulu (3 asil 3 yedek); seçimi;
- NOT: Her seçim konusu için beşer kişilik sandık kurullarının saptanması (Adaylar sandık kurullarında görev alamazlar)
- Seçimler gizli oy, açık tasnif usulüne göre yapılır. Elle yazılmış, teksir edilmiş, ya da basılmış her çeşit oy pusulası geçerlidir.
- Temsilciler dilediği gibi adaylığını koyar ve duyurabilirler.
- VII — 21. KURULTAYIN TOPLANACAĞI YERİN SEÇİMİ
- VIII — SEÇİM SONUÇLARININ DUYURULMASI VE KAPANIŞ.

G İ R İ Ş

20. Kurultayın Sayın Üyeleri;

Federasyonumuz Yürütme, Yönetim, Danışma - Yargılama ve Denetleme Kurullarının güç koşullar altında yaptıkları bir yıllık çalışmanın hesabını vermeye geldik.

Anayasa düzeni içinde demokratik bir değerlendirme sonucu seçilerek gelen siz değerli dernek temsilcilerinin işbaşına getirdiği Kurullarınız, bir yıllık çalışmalarının hesabını açık alınla vermekten, bu arada tam bir özgürlük havası içinde yönelteceğiniz eleştirilerinizden büyük kıvanç duyacaktır.

Geçen yıl Gaziantep'te yapılan 19. Kurultayımızda görevlendirdiğiniz Kurullarınız şöyledir:

Başkan: Hayrettin UYSAL

Yürütme Kurulu:

1. Prof. Bahri Savcı
2. Ahmet Kamacı
3. Hasan Bayat
4. İsmail Önder
5. Fuat Erkmén
6. Nurullah Ergin
7. Cemil Sönmez
8. Tahsin Saraç
9. Erdoğan Güney

Denetleme Kurulu:

1. Kadir Mert
2. Muharrem Bilen
3. Mahmut Işık

Danışma - Yargılama Kurulu:

Bu kurul üyeleri seçimi iki yılda bir yapıldığından, 19. Kurultayımızda seçilmiş bulunan Vahit Akdoğan, Rıza Dönmez ve Ali Fuat Cesur görevlerine bu yıl da devam etmişlerdir.

Yönetim Kurulu:

1. A. Nuri Macit
2. Nihat Ersin
3. Avni Aytan
4. Ali Demiral
5. Zekeriya Aksu
6. Sadiye Demiralay
7. Nadide Yenisey
8. Saffet Çalışır
9. Yaşar Kibar
10. Osman Çobanoğlu
11. Ali Kaynar
12. Hidayet Taştekin
13. Şaban Patır
14. Halil Akyavaş
15. Şükrü Kacar

Kurullarınız, I. Ortak Yönetim Kurulu toplantısı 9 Temmuz 1966 günü Ankara'da yapıldı. Bu toplantıda yapılan görev bölümünde:

İkinci Başkanlığa : Prof. Bahri Savcı,
Sayman Üyeliğe : Ahmet Kamacı,
Veznedar Üyeliğe : İsmail Önder, getirilmiştir.

Ortak toplantıda Genel Sekreterin Yürütme Kurulu toplantısında seçilmesi karar altına alınmış, bu görevin ise şimdilik Sayman Üye Ahmet Kamacı tarafından vekâleten yürütülmesi saptanmıştır.

12.7.1966 günü yapılan Yürütme Kurulu birinci toplantısında Genel Sekreterliğe Erdoğan Güney seçilmiş; ancak kendisi hasta olduğundan Ahmet Kamacı'nın vekâletinin sürdürülmesi kararlaştırılmıştır.

Yürütme Kurulu Üyesi Tahsin Saraç, görevle yurt dışına gitmesi nedeniyle istifa etmiş ve yerine yedek üye İsmet Eren göreve çağırılmıştır.

Erdoğan Güney'in hastalığı ve diğer özel işlerinin çokluğu nedeniyle Yürütme Kurulu Üyeliğinden ve dolayısıyla Genel Sekreterlik görevinden ayrılma dileği uygun görülmüş, yerine İ. Hakkı Kaytanlı göreve çağırılarak başlatılmıştır. Boşalan Genel Sekreterliğe asaleten Ahmet Kamacı, Genel Sekreter Yardımcılıklarına İsmail Önder ve Cemil Sönmez; Sayman Üyeliğe Nurullah Ergin, Veznedar Üyeliğe de Hasan Bayat getirilmiştir.

Bir süre sonra okulundaki görevinin Yürütme Kurulunda çalışmasını engellediği sebebi ile bu görevinden ayrılma dileğinde bulunan İsmet Eren'in dileği de uygun görülerek, yerine yedekten Muzaffer Gürses göreve çağırılmıştır.

Yürütme Kurulumuz, yapılan bu ayrılmalar ve yeniden göreve çağırılan arkadaşlarımızla son şeklini almış, diğer kurullarda görev alan arkadaşlarımızın durumlarında bir değişiklik olmamıştır.

Bu çalışma yılı içinde Federasyonumuz merkez bölümlerinin eylemli çabaları üzerinde yeri gelince geniş bilgi vereceğiz.

Değerli Üyeler;

Federasyonumuz bu yıl da güç koşullara, olanaksızlıklara yakından - uzaktan çelmelemelere, yıldırma politikalarına rağmen

fonksiyonunu göstermiş, bütün güçlükleri göğüslemeyi başarmıştır.

Uzun süreden beri eğitimin gerçek önemini, eğiticinin değerini kavrayamamış olan Bakanlığımız, bu anlayışsızlığına paralel olarak meslektaşlarımıza uygulayageldiği haksız ve mesnetsiz baskısını arttırarak buna öğretmen kıyımı dedirtmiştir. Günlük politikacılar ve onlara alet olan çıkarıcıların durmadan kaynattıkları cadı kazını köyde - kentte görevini yapan meslektaşlarımızı tedirgin etmiş ve Milli Eğitimimizi biraz daha amaçlarından uzağa itmiştir.

Bakanlığımızda etkili olan kişilerin, siyasal sorumlunun, gerek eğitim politikasında, gerekse doğrudan doğruya meslektaşlarımızı ilgilendiren işlemlerinde tuttuğu ters yol, bu meslek ve memleket çıkarları yararına olmamış, koskoca bir yıl, bir kör döğüşü karmaşıklıkta içinde heba olup gitmiştir.

Bununla beraber uyduruk örgütlerin özellikle tutucu çevrelerin dümen suyunda yalpalayan Bakanlık, Milli Eğitimimizi tam bir çıkmaza götürmüştür. Demek oluyor ki, gelecek yıllar için de durum karanlıktır.

Öğretmenin toplum içindeki devrimci rolünden habersiz olan, onu sadece sınıfta A, B, C, öğreten, bunun dışında Türk Milli eğitiminin amaçları ile kendisine resmen görev olarak verilmiş bulunan temel ilkeleri görmemezlikten ve bilmemezlikten gelen bir anlayışla eylem gösteren medrese zihniyetindeki tutumdan, bundan daha ileri bir anlayış beklenemezdi. Ancak, Bakanlığın bu tutum ve davranışı dolaylı bir hizmet görmüştür. Öğretmenler diğer resmi organlardan da gördüğü saldırılar ve haksız, yasa dışı eylemler karşısında dayanışmalarını güçlendirmişler; bir yandan Cemiyetler Kanunu kanalında kurulmuş dernekleri ve onların birleştiği TÖDMF'nin bütünlüğünü korurken, diğer yandan da 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları yasasının açtığı kanalda kurup geliştirdiği sendika bilincini yaygınlaştırmışlar ve Türkiye Öğretmenler Sendikası'nı en güçlü bir ekonomik örgüt haline getirmeyi başarmışlardır.

Türk öğretmenin bu örgütlenme çabasından gocunanlar, öğretmenin karşısına nurcu, şeriatçı, ırkçı, ümmetçi, kara düşüncenin maşası olarak eylem gösteren, bir parti politikası yapan güdümlü örgütleri ve kişileri çıkarmışlardır.

Atatürk Devrimlerini ruhuna sindirmiş Türk öğretmeni bu

inancına yüzde yüz karşı kampın, bu küçük insancıklarının maskelerini düşürerek tanıma olanağını bulmuştur. Gerçek yüzleri ile bilinenlerin bölücü, yıkıcı, parçalayıcı çalışmaları sonuç vermeyince bu zavallı tertipçilerden, bir çıkar kapısı bulabilenlerin dışında kendi adamları bile yüz çevirmişler, gerçeği yakından görüp çanak yalayıcıların yalan, iftira, tezvîr ve karalamaları üzerine bina ettikleri kuruluşlardan ayrılmışlardır.

Bir çalışma yılı içinde öylesine şiddetli bir siyasal baskı ve terör havası yaratılmıştır ki, «Öğretmen Kıyımı» milletin temsilcilerinin huzuruna götürülmüştür. Sizlerin de bildiğiniz gibi hem Millet Meclisinde ve hem de Cumhuriyet Senatosunda, öğretmen dostu senatör ve milletvekilleri tarafından açılan genel görüşmelerde «Öğretmen Kıyımı» uzun uzun tartışılarak, kamu oyuna maledilmiştir. Haksız işlemlere direnilmiştir.

Bütün bu çabalardan ve demokratik dirençten sonra, öğretmen kıyımını yürüten, öğretmen topluluğunu doğmalarının açısından gören ve Türk Öğretmenine bir «kapı kulu» muamelesi yapmak isteyenler hüsrana uğramıştır. Sonuçta da bunun siyasal sorumlusu Milli Eğitim Bakanı Dengiz görevinden istifa etmek zorunda kalmıştır.

Bu çalışma yılı içinde büyük bir siyasal baskı altında süregelen çalışmalarımızda 19. Kurultayın direktiflerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olan aşağıdaki programımıza göre çalıştık.

K O N U L A R :

- I. Örgütlenme
- II. Eğitim Sistemi - Temel Görüş
- III. Teftiş, Değerlendirme ve Disiplin Kurulları
- IV. Kültürel Çalışmalar
 - a) Meslekî yayınlar;
 - b) Anma törenleri v.b.
- V. İlk, orta, yüksek ve teknik öğretim ile öğretmen yetiştirme konuları;
- VI. Öğretmenlerin Özlük Hakları;
- VII. Basın ve Radyo ile işbirliği;
- VIII. Federasyon Merkez Örgütü.

I. ÖRGÜTLENME

- a) Bir yandan dernekleşmemiz daha da geliştirilerek tüm öğ-

retmenleri kapsıyacak bir örgütlenme yolunda çaba gösterilirken, bir yandan da sendikamızın geliştirilmesine önem verilecek, çağdaş uygar ülkelerde olduğu gibi, ekonomik ve sosyal anlamda bir örgütlenmeye kavuşup, sorunlarımızın çözümlenmesi için yapılacak girişimlerde daha sağlam bir temele dayanmamız sağlanacaktır.

b) Haksızlığa uğrayan meslektaşlarımız savunulacak, kurulu düzenden ve çevreden gelen haksızlıkların önlenmesi için ilgililer uyarılacaktır.

c) Bölge ve il temsilcilerimizle ilişkilerimiz geliştirilecektir.

d) Meslek topluluğumuzu etkisi altına almaya çalışan ayırıcı ve bölücü davranışlarla savaşılacaktır.

e) Olanaklar elverirse konularımızın yakından izlenebilmesini sağlayabilmek amacıyla bölge gezilerine ve toplantılarına önem verilecektir.

✓ f) Sendika Kanunu'nun örgütlenmeyi kısıtlayıcı hükümlerinin kaldırılması için çaba gösterilecektir.

II. EĞİTİM SİSTEMİ - TEMEL GÖRÜŞ

Tüm Türk vatandaşlarını içine alan ekonomik ve sosyal kalkınmamızın kısa zamanda gerçekleştirilmesine yarıyacak gerçekçi kişilik kazandırıcı, işe dayalı ve üretici bir eğitim sisteminin bütün dallariyle kurulması için etkin çabalarda bulunulacak, özellikle iki yıdan beri bilimsel bir yöntemle hazırlanmış olan eğitim görüşümüz üzerinde Bakanlıkla ortak bir çalışma ortamına girilebildiği takdirde:

a) Millî Eğitim merkez ve taşra örgütlerinin bu anlamda rasyonel bir çalışma düzeyine erişebilmesi için reorganizasyon çalışmaları ve önerilerinde bulunulacaktır.

b) Eğitim araştırmalarımız sistemleştirilecektir.

c) Federasyonumuzun hazırlayıp bastırdığı «Türk Millî Eğitimi üzerine Görüşler» adlı kitaptaki eksiklikler tamamlanacak, önerilerimiz geliştirilecektir.

d) Müfredat programları üzerinde çalışmalar yapılacaktır.

e) Bölge okulları, fakir çocukların barındırılması, ders kitapları konusu, ders araçları dağıtımını konusu izlenecektir.

f) Okul yapım işlerindeki israf, 222 sayılı kanundaki aksaklıklar, amaçsız deneme projeleri, köy çocuklarının ilkökul üstü

akademik ve teknik öğretime kavuşturulması konuları üzerinde çalışmalar yapılacaktır.

g) Köy Enstitüleri ve eğitim ilkelerinin yürürlüğe konması, köy eğitim merkezleri kurulması, muvakkat öğretmenlik düzeninin kaldırılması, büro hizmetlerindeki öğretmenlerin görevlerine dönmeleri, er öğretmenlikte geçen sürenin kıdeme eklenmesi, ilk okul öğretmenlerine de ders ücreti usulünün konması istenecektir.

h) İlköğretimdeki yöneticilerin atanmaları işlemlerinin açıklığa kavuşturulması, öğretmenlerin üniversitelere girişlerinin kolaylaştırılması, öğretmen çocuklarının «yurt» ihtiyaçları konuları izlenecektir.

i) Eğitim ödeneğinden yararlanamayan meslektaşlarımız için (eğitmenler dahil) kanun çıkarılmasına çalışılacak,

j) Bakanlık yayınlarının öğretmenler için ucuzlatılması, yurt içi ve dışı gezilerin kolaylaştırılması, eğitim enstitülerini dışardan bitirmek isteyen meslektaşlarımıza uygun olanaklar sağlanması istenecektir.

k) Orta dereceli eğitim kurumları ve teknik öğretim hizmetlerinin bütün dallarıyla halk yığınlarının hizmetine götürülmesi, programlar, metodlar, bina ve öğretmen konuları üzerinde çalışılacak, parasız yatılılık, teknik öğretime yönelme politikası, köy öğretmenlerini ve ilköğretim müfettişlerini ilgilendiren disiplin kursları konularının çözümlenmesine çalışılacaktır.

l) Yüksek öğretim, krediler ve burslar düzeninin ihtiyaçlara göre ayarlanması ve bu kurumlardan da klâsik eğitim yöntemlerinin kaldırılması yolunda çalışmalar yapılacaktır.

III. TEFTİŞ, DEĞERLENDİRME, DİSİPLİN KURULLARI

a) Teftiş ve değerlendirme fonksiyonunun öğretmenlerin her derecedeki ihtiyaçlarına karşılık olabilecek rasyonel bir düzene kavuşturulması için çaba gösterilecektir.

b) Her derece ve kademedeki öğretmenleri, özellikle ilkokul mekanizmasındaki bozukluklar konusunda köklü çalışmalar yapılacaktır.

IV. KÜLTÜREL ÇALIŞMALAR

a) 20. Kurultayımız münasebetiyle Giresun'da 8. Kültür ve Eğitim Sergimiz hazırlanacaktır.

b) Öğretmenler Gazetesi geliştirilecek, sürekli olarak çıkarılmaya çalışılacaktır.

c) Ulusal günler ve anma günlerinde toplantılar, basın toplantıları, açık oturumlar, konferanslar düzenlenecek, bildiriler yayınlanacaktır.

d) Yurd içindeki bütün yayınlar yakından izlenecektir.

V. ÖĞRETMENLERİN ÖZLÜK HAKLARI

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu gereğince hazırlanacak olan «Öğretmenlik Sınıf Tüzüğü» üzerinde çalışma yapılacak, tüzükte:

① Her kesim ve kademedeki öğretmenlerin «Öğretmenlik Meslek Sınıfı» kapsamı içinde ele alınması,

② Öğretmenlik Meslek Sınıfı tüzüğünde derece farklarının yapılmaması,

③ Öğretmenlerin en yüksek devlet maaşını alabilmelerinin sağlanması,

4. Öğretmenlik mesleğinde başlangıç maaşının, ilkökul öğretmenliği başlangıç maaşına göre saptanması, her yüksel tahsil yılının bir kademe sayılmasıyla yüksek tahsil çıkışlıların başlangıç maaşlarının bulunması,

5. Birden çok yüksek tahsil, bilimsel kariyer, buna benzer mesleki yükselme sağlayanların da ayrıca yıllık kademe ilerlemeleri kazanmaları,

6. Yeni öğretmenlik meslek sınıfı tüzüğüne geçişler hesaplanırken, geçmiş her hizmet yılının (eğitim enstitülerinde ve diğer yüksek tahsil kurumlarında geçmiş sürelerle 6273 sayılı kanundan yararlanamayanların kayıpları dahil) yıllık kademeler olarak dikkate alınması,

7. Öğretmenlerin 306 sayılı kanunla ve emeklilik kanunu dolayısıyla sayılamayan hizmet yıllarının yıllık kademeler olarak gözönünde bulundurulması,

8. İlk, orta ve yüksek dereceli okul öğretmenlerinin almakta oldukları eğitim ödeneği ya da ders ücretlerinin kesilmeden sürdürülmesine veya maaşlarına yansıtılması,

9. Öğretmenliğin doğal bir yöneticilik mesleği olması dolayısıyla bu meslek bütünü içinde ayrıca bir yönetici sınıfının taban ve tavan derece farkları da yaratmamak amacıyla) kurulmaması,

10. Öğretmenliği çeşitli devlet hizmetlerinde görülen küçük,

sorumsuz, yetkisiz bir büro hizmeti anlamına düşürmemek amacıyla Devlet Personel Dairesinin çalışmalarına etkide bulunulması gösterge rakamlarının saptanışında diğer devlet hizmetleri için öngörülen ölçülerin gözönünde bulundurulması,

11. Gerekirse en kısa zamanda öğretmenlerin 657 sayılı kanun kapsamının dışında tutulmasını gerçekleştirecek çalışmalar yapılması sağlanacaktır.

b) Özel okullarda çalışan öğretmenlerin toplu sözleşme hakları izlenecek, azınlık okullarında çalışan Türkçe ve kültür dersleri öğretmenlerinin emeklilik hakları konusu bu yıl yeniden ele alınacak,

c) Geçen çalışma dönemimizde teklifi hazırlanıp Millet Meclisine sunulan ve Ticaret Komisyonundan geçemiyen «Türkiye Öğretim ve Eğitim Mensupları Yardımlaşma Kurumu Kanunu» teklifi yeniden izlenecek,

d) Görevle çağırılan öğretmenlerin yolluk ve günlüklerinin ödenmesi işi izlenecek,

e) Millî Eğitim Bakanlığının yönetim fonksiyonu yakından izlenecek, gereksiz, temelsiz, kişisel tutumlara karşı çıkılacak, politik çıkar çevrelerinin öğretmenlere, baskıları ve Bakanlık örgütlerini araç olarak kullanmalarının önüne geçilmesine çalışılacak,

f) Bütün işlemlerde ve kovuşturmalarda derneklerimizin bağımsız olarak harekete geçmeleri ve kişilik kazanabilmelerine çalışılacak,

g) Federasyonumuzun iki yıl evvel kurulmuş ve önemli başarısı görülmüş Hukuk Bürosu geliştirilecek, meslektaşlarımızın hizmetine yeterli hale getirilecektir.

VI. FEDERASYON MERKEZ ÖRGÜTÜ

Federasyon Merkez Örgütü, Derneklerle İlişkiler, Tercüme ve Döküasyon, Araştırma - İnceleme - Dış Münasebetler, Kamp - Turizm bürolarıyla tam bir verimlilik içinde çalışmıştır.

Basın - Yayın ve Hukuk İşleri Bölümü hizmetleri daha da genişletilmiştir.

20. Kurultayın saygıdeğer üyeleri;

Uzunca zamanınızı alan bu bölümde Federasyonunuz çalışma programını dinlediniz. Bu program, hükümetlerin ve Millî Eğitim ilgililerinin yıllarca süren ihmali ile birikmiş şikâyetler liste-

sidir. Bir kısmı küçük ve çözümlü kolay gibi görünen konular gelmiş geçmiş Milli Eğitim Bakanlarının günlük kısır siyasî çıkar çemberinin dışına çıkamamasından, uzman görüşlerine itibar etmemesinden, öğretmenin örgütlenmiş sesine kulak vermemesinden ileri gelmiştir. Bu konular memleket idaresini «durumun idaresi» deyişle halk diline mal olmuş olumsuz bir idare anlayışından, adamsendecilikten, adam kayırma, yaran koruma şeklinde ortaya çıkan anlamsız bir zümrecilik yüzünden karşımıza tekrar tekrar çıkmaktadır. Kendisinde deha vehmeden, ama bununla beraber günlük bordro ve nakil kararnamesi gibi «Osmanlı kuyudatı» ndan başını kaldırıp yönetiminde bulunduğu büyük kitledeki yapıcı, verimli, dinamik güçleri koordine edemeyen yüksek derecedeki memurlar, ulusal kaderimizin düğümlendiği bu eğitim işlerinin üstesinden gelememişlerdir. Hizmet içinde demokratik bir fikir ortamına ihtiyaç duymadıkça, kişisel görüşlerine karşı çıkanları yerdikçe, her türlü baskıyı, tertibi, kanunsuzluğu yapmakta direndikçe bu işlerin hiç bir zaman üstesinden gelinmeyecektir. Gelinemeyince ne olacaktır? Bir başka düşünce gelişip Türk Milli Eğitiminin üstesinden gelecek, suyun bile uyuduğu fakat düşmanın asla uyumadığı gerçeğini bir daha acı acı öğretecektir.

Sevgili Arkadaşlar;

Çok acı da olsa durum budur. Eğitimde bir geriye çekiş ve tutuculuk hüküm sürmektedir. Güçlenmiş, örgütlenmiştir. Sorumlular derin bir uyku içindedir. Bilerek, ya da bilmiyerek işbirliği halindedirler. Bu düşman gericiliktir. Gericilik Atatürk'e, devrimlere, Anayasa düzenine kısaca Cumhuriyete karşı çıkan düşünceye denmektedir. Bu düşünce çeşitli kılıklarda göze çarpar. Şeriatçı, nurcu, ırkçı, kafatascılar bunlardandır. Bunlar, gide gide bir memleketi ya faşizme, ya da komünizme götürmek hevesindedirler. Bugün bazı çevrelerce cömertçe sömürülen milliyetçilik deyişimi de eğer Atatürk milliyetçiliği değilse, bu yurdun ve üzerinde yaşayan mert insanların çoğunluğunun yararına değilse, yüz yıllar boyu özenle geri bırakılmışlığın donuk düzeni yerine uygar bir düzen getirmiyorsa, yani sürekli bir devrimcilik yanı yoksa adam kandırmaya yetmeyecek, perdenin arkasındaki, asıl oyunu gizliyemeyecektir. Yalnız aydınlar, özellikle yalnız öğretmenler bu korkunç tertibin farkındadırlar. Onun için aydınlara saldırırlar,

onun için öğretmene baskı yaparlar. Herkes duymasın, halk öğrenmesin isterler. Oysa, gericiliği besleyen biricik kaynak bilisizliktir. Tehlikeyi sorumlulara haber vermek, halka anlatmak öğretmenlerin resmî ödevidir. Öğretmenler Atatürk Cumhuriyetinin bütün getirdiklerini koruyup, oluşturacak, ileriye götürecek sosyal güçlerin yapıcısıdırlar. Anayasa ve Anayasanın ışığı altında düzenlenmiş Milli Eğitim ilkeleri, müfredat programları bu ruhla yürürlükte bulunmaktadır.

Biz, bir yıl boyunca bütün bunlardan haberi olmayan bir Milli Eğitim Örgütünün ağır tertipler ortamında çalıştık. Bunları sırası gelince belirteceğiz.

Şimdi çabalarımıza geçelim:

Ö R G Ü T L E N M E

Her meslek kuruluşunun, çalışmaları hangi aşamaya ulaşmış olursa olsun, her zaman için üzerinde durduğu başlıca konulardan biri örgütlenmedir. Hedeflere varmada, amaçların gerçekleşmesinde başlıca dayanak, meslek kuruluşlarının üyeleri olduğuna göre üye sayısını çoğaltmak, mesleğe yeni girenleri kuruluşa doğru çekmek, yeni şubeler açılmasına çalışmak sürekli bir çabayı gerektirmektedir. Bu nedenledir ki, Federasyonumuz, geçen yıllarda olduğu gibi örgütlenme çabalarını bu yıl da sürdürmüştür. Söz sırası bu noktaya gelmişken, Federasyonumuzun örgütlenme konusundaki tutumuna ve görüşlerine burada değinmeyi gerekli buluyoruz.

Türk öğretmenin toplandığı, örgütlendiği dernekçiliğin ve sendikacılığın durumuna gerçekler açısından bakınca şunu görürüz:

Bu iki yöndeki örgütlenme büyük kitlelerin, hükümetleri ile yaptıkları hak ve hürriyet savaşında, siyasal iktidarlardan zorla aldıkları iki haktır. Ama bunlar, pek güç alınmıştır.

Bu iki kurum, biribiri içinde, birbirine destek olarak, birbirinin açtığı yoldan geçerek verilen uzun savaşlar sonunda, batı dünyasında gelişmiştir. Türkiye'de ise kuramsal olarak bir gelişme göstermiştir. Sendikacılık ise henüz başlangıçtadır. Henüz bir çok haklarına kavuşmamıştır. Dernekçiliğin açtığı yoldan ve onun da desteği ile bu gelişmesini tamamlayacaktır. Gelişmenin kısa zamanda tamamlanması için mücadeleye devam etmek zordur.

Batıda insanlar önce kişisel hak ve hürriyetlerini elde etmişlerdir. Siyasete de katışma, «siyaset» yapma hakkını da bu kişisel hürriyetlerle birlikte kazanmışlardır. Fakat doğrudan kâr amacı gütmeyen, daha üstün bir insanlık ve uygarlık amaçlarını gerçekleştirmek üzere guruplaşmak, gurup etkinlikleri göstermek konusundaki haklarını çok daha sonra elde etmişlerdir. Hele meslek durumlarını ıslah amacı ile birleşmek isteyenlere; siyasal gidişi, daha iyiye, daha güzele, daha adaletli duruma ulaştırmak amacı ile guruplaşma etkinlikleri gösterenlere, siyasal iktidarlar daha çok zorluk çıkarmışlardır. Bu konularda, gurup etkinlikleri yolu ile, guruplarının ağırlığını ortaya koyarak, siyaseti etkilemek olanağı ve serbestliği pek zor kazanılmıştır. Çünkü iktidarlar, mesleğin maddi olanaklarını, çıkarlarını gurupça elde etme etkinliklerinden, mesleğin moral ve fikri ağırlığını temsil eden gurup etkinliklerinden çekinirler. Bunun için batı uygarlığının insanı, dernek ve sendika hürriyetleri alanında zorlu bir savaş açmak zorunda kalmıştır.

İlk anda devlet, dernek ve sendikaları kurdurmamıştır. Fakat sonra baskıya dayanmamıştır. Önce derneklere, sonra onun açtığı yoldan giden sendikalara müsaade edilmiştir. Bu, gerçekten sadece bir müsaadedir. Ancak devletin lutfu alınarak kullanılan bir hürriyettir. Dernek ve sendika kurmak için devletten, önceden müsaade almak gerekir. Valiler, İçişleri Bakanları, dernek ve sendika kuracak kişileri beğenmezse veya amaçlarını kendince, hükümet politikasına uygun bulmazsa, dernek veya sendika kurma dilekçesini geri çevirir. Dernek ve sendika da kurulmamış olur. Vali veya Bakan, dernek ve sendika kuran kişileri uysal, amaçlarını hükümet için sakıncasız görürse, kurulmasına müsaade eder. Ama bunlara ancak kendisinin de uygun gördüğü kadar ve uygun gördüğü alanda etkinlik gösterme müsadresi verir. Kendi keyfince, bu etkinliğin herhangi bir anını, bir safhasını sakıncalı görürse de, bir mahkemeyi işe karıştırmadan onları kapatıverir. Bu, dernek ve sendikanın pek sınırlı olarak kabul edildiği bir çağdır.

Fakat savaş bitmemiştir. Batı insanı, bu savaş sonunda dernek ve sendika hürriyetinin yakasını hükümetin elinden kurtarmıştır. Artık ön müsaade almak zoru kalkmıştır. Vali ve Bakanın keyfi takdiri ile, kapatılma yolu da kalkmıştır. Lâkin bu sefer de hükümet, özellikle memurların kurduğu dernek ve sendikaları bir başka yolla baskı ve tehdit altına almıştır. Bunun da yolu şu olmuştur:.

a) Önceden satın alınan kişilere dernek ve sendika kurdurup, onları bu yolla güdüm altına almak;

b) Daha başlangıçta güdümlü dernek ve sendika kurdurulamamış ise, dernek ve sendikaların başındaki yöneticileri satın alarak, bunları gene güdümlü duruma düşürmek,

c) Dernek ve sendikalar gerek kuruluşlarında, gerekse sonradan satın alınamamazlık karakterini kazanmışlarsa, bu sefer onların yöneticilerini dağıtmak suretiyle zayıflatmak, güçsüz kılmak, iç yönetim karışıklıklarına ve güçlüklerine uğratmak..

Fakat batı insanı ve toplumu, bu son durum ile de savaşımıştır. Yöneticilerinin hem satın alınmaması, hem de meslek ve görevlerinde tedirgin edilmemeleri için dernek ve sendikalar mevzuatına garantiler koydurmuştur. Batı dernekçiliğinde ve sendikacılığında bu iki hürriyet böyle bir gelişme aşamasına ulaşmıştır. Bizde ise, bu garantiler henüz yoktur. Siyasal güç, güdümlü dernek ve sendikacılık yolunu alabildiğine, özellikle öğretmen kuruluşlarında kullanmak istemektedir. Ayrıca, bir noktada batı dünyası ile kısmen birleşik bir derdimiz vardır. Bu, dernek ve sendika sayısının son derece artması; bu yüzden mesleğin hem maddi güç birikiminin dağılması, hem de moral ve fikri ağırlığının parçalanmasıdır. Bu gerçekten ciddi bir derttir. Meslek mensuplarının, en iyi niyetlerle hareket ettiği ülkelerde bile; meslek mensuplarının, kendilerini hiçbir yoldan güdümlü olmaya satmadıkları yerlerde bile, dernekler ve sendikalar oldukça çoktur. Bununla da mücadele etmek için tutulacak bir yol bulunmuştur.

a) Dernek ve sendikacılıkta ideal olan, aynı hedefe yönelmiş olanların birleşmesidir. Ama hedef birliğine rağmen, yürütme tarzlarındaki ayrımlar, basamak özelliklerinden gelen ayrımlar da bulunmaktadır.

b) O zaman, bir yandan dernekçilik alanındaki moral ve fikri ağırlığı bir «derneksel temerküzde» toplamak; öte yandan, sendikacılık alanındaki maddi gücü bir «sendikal temerküz» de korumak yoluna gidilmelidir.

c) Bu temerküzün de bir dayanağı olacaktır ki, gerektiğinde yönetimi ve yürütmeyi temsil ve ifade edebilsin. Yüksek yürütme yönetme ve temsilcilik, onun mihveri üzerinde, onun kanalı içinde ifadesini bulsun. Bu da, örneğin sendikacılıkta; 1. En eski olan, 2. En çok üyesi bulunan, 3. En yaygın örgütü olan, 4. Üye ödentilerini en düzgün ve kısa yoldan toplayan, 5. En yaygın etkinlikte bulunan sendika olmak gerekir.

İşte, devlet yönetiminin olumsuz tutumuna rağmen, dernekçilik ve sendikacılık bu aşamaya gelmiştir. Ama bu, Türkiye'de değil, dünyada böyledir. Hem yöneticilerinin tedirgin edilmemesi garantileri sağlanmıştır; hem de ideal olan birliğe, derneksel ve sendikal temerküz yolu ile ulaşma mümkün olmuştur.

Dernekçilik ve sendikacılık, Türkiye'de henüz yönetici garantilerine kavuşamamıştır. Federasyonumuz bu konuda bir mücadele vermektedir. Öteden beri bu yolda yaptığımız önerilerin yanında parlamentoya kadar gidilmiş, ancak bu maksatla yapılan kanun teklifi Millet Meclisindeki ilgili komisyon üyelerinin çoğunluğu tarafından reddedilmiştir. Buna rağmen konuyu daha genişliğine işlemek, kamu oyuna mal edilecek kadar yaygınlaştırmak için bundan böyle de büyük çabalar gösterilmesi gerektiği kanısındayız.

İşçi sendikacılığı bile henüz ideal «sendikal temerküzünü» bulamamışsa da bu yol üzerindedir. Buna karşılık öğretmen sendikacılığı henüz «sendikal temerküzünü» yapamamıştır. Bu konuda, önce ideal olan sendikal birliği tek sendikada ifade etme yoluna gidilmiştir. Fakat görüş ayrılıkları, kademe görüş ve çıkarlarındaki çeşitlilik, çok sayıda sendikaların doğmasına yol açmıştır. Bunlar, bazan birbirleri içinde eriyerek ideal birliğe doğru gideceklerdir. Ama bu ideal birlik, sayı olarak tam gerçekleşmezse, o zaman dünyadaki deneyin verdiği veriden yararlanmak gerekecektir. Yani bir sendikal temerküz aranacaktır.

O zaman da, bu sendikal temerküzün merkez noktası da, doğal olarak TÖS olmak gerekir. Çünkü batıda olan temerküzün bütün kuralları ve niteliği onda aynen vardır.

Yurdumuzdaki duruma böylece göz attıktan sonra şimdi, geçen yıldan bu yana bazı arkadaşlarımız tarafından yürütülmekte olan bir tartışma konusuna değineceğiz. Bu arkadaşlarımız, sendikacılığın daha çok gelişebilmesi için Federasyonumuzun feshe-dilmesi görüşünü ileri sürmektedirler. Hatta bazı arkadaşların bunu bir teklif olarak kurultaylarımıza kadar getirdikleri bile olmuştur. Oysa Federasyonumuz, 1960 dan bu yana Federasyon çerçevesinde, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu yürürlüğe girdikten sonra hem Federasyon, hem de tek sendika içinde örgütlenmeyi sağlamak için büyük çabalar göstermiş ve büyük aşamalara varmış, önemli sonuçlar sağlamıştır. Böylece öğretmen topluluğu içinde önemli bir çözülme meydana gelmesini, birçok

dış tahriklere rağmen önlemiştir. Bu yüzdendir ki, Büyük Eğitim Mitingini düzenlediğimizden bu yana, devleti çok kolay yönetme sevdasına kapılmış olan hükümet sorumluları Federasyonumuzu kapatmak için türlü yollara başvurmuşlardır. Bu yüzden yöneticilerimiz savcılık ve mahkeme kapıları aşındırmak zorunda kalmıştır. Hâlen Federasyonumuzun kapatılması hedefini güden bir mahkeme devam etmektedir. Ancak tamamen lehimize olan bir yöne dönmüş bulunmaktadır. Böyle çabalar ve kötü niyetler dururken, gerici güçlerin sayısının ve gücünün büyüyeceğini hesaba katmaksızın, Federasyonumuzun etkinlik alanından çekilmesinin topluluğumuz için büyük yaralar açabileceği inkâr edilemeyecek bir gerçektir. Öğretmen düşmanlığı yapan; iktidar ve sömürü çevrelerine sırtını dayayan, mukaddesat ticareti yapan bu satılmış kimseler, böyle bir durumu fırsat bilip, sendikaları birer meslek kuruluşu değil, ekonomik araç olarak niteleyecek, hakları olmadığı halde öğretmen topluluğunu temsil ettiklerini ileri sürececek ve kamu oyunu iyice bulandıracaklardır. Bu arada işaret edilmesi gereken bir nokta daha var: Cemiyetler Kanunu gereğince Bakanlar Kurulu, her mesleğin en büyük kuruluşuna bir «ulusalık» niteliğini tanır. Başkentte hükümet protokolu içine alınma, gerekli hallerde meslek adına söz sahibi olma gibi çeşitli ayrıcalıklar sağlayan bu nitelik, kuruluşun yaşadığı sürece geri alınmaz. Şimdiki iktidar, bu niteliği Federasyonumuzdan alıp milliyetçilik tüccarlığı yapan satılmışlara vermek için büyük çabalar harcamaktadır. Federasyonumuzun politika yaptığı gerekçesiyle kapatılması hedefini güden tahkikatların ve Milli Eğitim Bakanlarının türlü tehditlerinin asıl amacı budur.

Federasyonumuzun sahneden çekilmesi topluluğumuzu parçalamak isteyenlerin dört gözle beklediği bir durumdur. Federasyonumuzun temsil ettiği öğretmen sayısı çok yüksek olduğu için örgütlenmeyi etkilemekteyiz. Aksi halde uçların sayısı artar, dernek Federasyon ve sendika halinde yeni türediler ortaya çıkar. Onbinlerce üyenin kayıtlı bulunduğu derneklerden meydana gelme bir kuruluşun, ortada hiçbir sebep yokken sahneden çekilmesi türlü komplikasyonlar doğurur. Bu üyeler, ihtiyaç duydukları için üyeliklerini devam ettirmektedirler. Federasyonun varlığı bu ihtiyaca dayanır. Tarihsel örgütlenme gelişmesini göz önüne alınca, bu noktaya ayrı bir önem vermek gerekir.

Bu konuda genel halk oyunu da göz önünde tutmak gerekir.

Bugüne kadar halkımız, Türk öğretmenini temsil eden Federasyon diye bir kuruluş tanımış, onun sesini her zaman duymuştur. Bu kuruluş öğretmenin halk gözünde itibar kazanmasına geniş ölçüde yardımcı olmuştur. Bu yoldan siyasal kuruluşlar üzerinde türlü etkiler yapılmıştır. Federasyonun doğuş nedenlerini gereksiz kılan, çalışmalarını çok geliştirdiği zamanları unutturan koşullar henüz ortada yoktur. Ortadan çekilip meydana bazı demagoglara, kötü niyetli propagandacılara terketmeye asla razı değiliz. Çağımızın insanı, toplumsal ilişkilerini gittikçe geliştirmektedir. Bu maksatla her birey mümkün olduğu kadar çok yanlı sosyal kuruluşlar içinde bulunmakta, bunların geliştirilmesine çalışılmaktadır. Önemli olan, bir kuruluşu ortadan kadırmak değil, yetersiz kaldığı zaman ona yeni fonksiyonlar bulma çabasını göstermektir. Gelişmiş ülkelerde, sendika tipindeki büyük öğretmen birliklerinin, bazı bilimsel alanlarda çalışmak, çeşitli konularda araştırmalar yapmak üzere bizdeki derneklere benzer kuruluşlar kurdukları bile olur. Yeter ki, bütün bu kuruluşlar arasında ahenk işbirliği ve yön beraberliği olsun. Federasyonu feshetme konusunun ikide bir ortaya atılması, aynı yönde çalışan ilerici topluluklardan meydana gelme öğretmen kitlesini zedelemektedir. Aralarındaki dayanışmaya zarar vermektedir. Böyle bir çekişme içinde bulunmak, ana sorunlardan uzaklaşma sonucu doğurur. Artık tartışmalar, kuruluşların feshedilmesi noktasından uzaklaşıp, fonksiyonları genişletme yönüne çevrilmelidir.

Örgütümüzle ilişkilerimiz

Topluluğumuz içinde dayanışmayı, görüş alışverişini sürdürmek, basın ve radyo yoluyla sorunlarımızı halkoyuna duyurmak amacıyla bu yıl bölge toplantılarına ayrı bir önem verdik. Her tatilden yararlanılarak birkaç kişilik guruplar halinde 4 Aralık 1966 ve 25 Aralık 1966 tarihlerinde Samsunda, 7.1.1967 de Adana'da, 7.2.1967 günü İzmir'de, 12.2.1967 günü Bursa'da, 13.2.1967 de İzmit'te, 14.2.1967 de Düzce'de, 22.4.1967 tarihinde Kayseri'de, 24.4.1967 de Sivas'ta, 30.4.1967 de Zonguldak'ta, 20.5.1967 de Erzurum'da, 4.6.1967 de Antalya'da olmak üzere 12 bölge toplantısı yapılmış, bu toplantılarda örgütlenme konusu, öğretmenlere yapılan haksızlıklar, sendika - federasyon ilişkileri konuları üzerinde tartışılmış, gerekli tedbirlerin alınması sağlanmış, kamu oyu etkilenmiştir.

Ayrıca Federasyonumuz teşkilâtına 25.11.1966, 17.12.1966,

17.1.1967, 21.1.1967, 20.2.1967, 18.5.1967 tarihlerinde olmak üzere altı tane genelge göndermiş, bu suretle örgütlenmeyi ve dayanışmayı daha ileri götürmek, meslektaşlarımızı oluşlardan haberdar etmek hedefine hizmet etmiş, bunun sonucu olarak da Ankara Öğretmenleri ve Eğitimcileri Yardımlaşma Derneği, Ergani, Karayazı, Dereli Öğretmen Dernekleri Federasyonumuza federe olmuştur.

Yaptığımız bölge toplantılarında topluluğumuzun ortak sorunları tartışılmış, baskılar dile getirilmiş ve gereğinde protesto edilmiş, toplantıları izleyen basın mensuplarınca da bu oluşlar yerinde ve zamanında kamu oyuna aktarılmıştır.

Bu arada bazı yerel yöneticilerden gelen baskılarla da karşılaşmış, orada gereği yapılmış, öğretmenlerin haklarının yitmesi önlenmiştir.

Bölge toplantılarına, toplantının yapıldığı ilin öğretmenleriyle, o ile yakın bulunan bütün illerin ve ilçelerin öğretmenleri de katılmıştır. Bazı derneklerimiz, bölge toplantıları düzenliyerek yöneticilerimize sık sık çağrıda bulunmuşlardır. Bu çağrılara olanakların elverdiği ölçüde uymaya çalıştık. Ancak kış zamanı yolculuğun imkânsız hale geldiği, ya da arkadaşlarımızın hastalık gibi mazeretler içinde bulunduğu durumlarda çağrılarını yerine getiremediğimiz oldu. Bundan dolayı burada bir kez daha arkadaşlarımızdan özür dileriz.

Eğitim Görüşümüz

Daha önceleri olduğu gibi bu yıl da çeşitli fırsatlarda eğitim görüşümüzü halk oyuna ve hükümet kuruluşlarına karşı açıkladık ve yeni koşullara göre daha da geliştirdik.

Federasyonumuzun görüşüne göre, Türkiye'de eğitim sistemi her şeyden önce bir metod reformuna muhtaçtır. Okullarımızda uygulanan ve Bakanlığın kabul ettiği programlara göre yürütülen öğretim ve eğitim metodlarımız, artık dünyanın her yerinde tamamen terkedilmiştir. Yurdumuzun ekonomik ve sosyal kalkınmasını sağlayacak, halkımızın ihtiyaçlarını çağdaş seviyede karşılayacak bir eğitimin gerçekleştirilmesi zorunludur. Bu yoldaki gecikmeler, dünyanın ileri ülkeleri ile yurdumuz arasındaki uçurumu her yıl biraz daha genişletmektedir. Bu yüzden yurdumuz gittikçe fakir düşmektedir. Üretim gücümüz azalmaktadır. Modern teknolojinin gerektirdiği üretimi yapabilecek, bütün çalışma alanlarında en ileri metodları uygulayabilecek, gerçekçi, kişilik sahibi,

yurtsever ve toplum sevgisi ile beslenmiş bireyler yetiştirmemiz gereklidir.

← Bunun için de, metod bakımından geleneksel okuldan kurtulmanın yanında devlet bütçelerinde en büyük payın Millî Eğitime ayrılması zorunluğ u vardır. Kalkınmanın birinci koşulu budur. Ancak bu sayede okuma yazma bilmeyen herkes okur-yazar hale getirilebilir. Halâ daha halkımızın yüzde altmışının okur-yazar olmaması, dünya topluluğ u içinde yurdumuz için utanç verici bir manzaradır. Bu durum devam ettikçe demokrasinin varlığından söz edilemez. Çünkü en azından ilkokul seviyesinden geçmemiş yurttaşların, siyasal haklarını kullandığını ileri sürmek, asla gerçekçilik değildir.

Öğretmen topluluğ unun, yurdumuzdaki diğer ilerici kuruluşlarla birlikte büyük bir azimle savunmakta olduğ u devrimlerimiz eğitim dâvası gerçekleştirilmedikçe tehlikede demektir. Gerici davranışlardan gelen tehlikeleri Federasyon olarak bugüne kadar hep göğüsledik. Bu yıl da bu maksatla düzenlenen açık oturumlara, mitinglere ve toplantılara katıldık, ortaklaşa bildirimler çıkararak kamu oyunu uyarmaya çalıştık.

Millî Eğitimin günlük konuları ile ilgili diğer önerilerimiz özetle şöyle sıralanabilir:

- 1) Bütün köylerin en kısa zamanda okula kavuşturulması.
- 2) Kalabalık sınıflarda binbir güçlük içinde öğretim yapmaya çalışan arkadaşlarımızın çalışma koşullarının birazcık olsun düzeltilmesi için okul yapımına hız verilmesi, özellikle sınıf mevcutlarının azaltılması.
- 3) Köylerde çalışan arkadaşlarımızın saldırılar karşısında devlet yöneticileri tarafından yalnız bırakılmaması, hükümet desteğini görmesi, öğretmene saldıran kişilerin sıkı sıkıya kovuşturulması.
- 4) Öğretim programlarının gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi.
- 5) Şehirlerde orta öğretim kurumlarına devam eden yoksul köy çocuklarının barındırılması için yurtlar açılması.
- 6) Bölge okullarının daha rasyonel çalışmaya kavuşturulması.
- 7) İlköğretimde, okulların ve öğrencilerin bütün öğrenim giderlerinin devlet tarafından sağlanması ve eğitimde sosyal adaletin bu yoldan gerçekleştirilmesine çalışılması.

8) Parasız yatılı okullara alınacak öğrenciler için köy çocuklarına Türkiye'nin nüfus dağılımı oranında ayrı bir kontenjan tanınması ve daha değişik koşullar altında, ayrı bir çevrede yetişen köy çocuklarının giriş sınavlarının, şehir okullarından mezun çocuklardan ayrı olarak yapılması.

9) Okul yapımında israftan kurtulmak için emanet usulü ile bina yapım işinin her yerde uygulanması. Bunun yanında bina yapım işlerinde halkın gönüllü yardımının sağlanması.

10) Her çeşit seminere üst makamların emirleri ve kanun gerekleri dolayısıyla katılan bütün öğretmenlere, devletin başka hizmet alanlarında olduğu gibi gündelik ücret verilmesi.

11) Ders kitapları konusunda bütün karşılaştığımız karmaşık ve öğrenci velileri için ezici israfın önlenmesi, bu işin özel ellerden alınarak kamu kuruluşlarına verilmesi.

12) Teftiş ve denetim sisteminin kökten değiştirilmesi, öğretmen cezalandırma usulünün kaldırılması, disiplin kurullarında üyelerin çoğunluğunun öğretmenlerden meydana gelmesi, Daimi Encümen üyesi olan parti mensubunun il disiplin kurulunda bulunmamasının sağlanması,

13) Öğretmenin sosyal ihtiyaçlarının karşılanması yolunda devlete düşen yükümlülüklerin yerine getirilmesi.

Burada kısaca belirttiğimiz noktalar, Milli Eğitim Bakanlığının bugünkü tutumunu değiştirmesi, yeni bir zihniyetin içine girmesi ile gerçekleşebilir. Bakanlığın son bir yıl içindeki davranışı, böyle bir zihniyetin gelişmesinin hiçbir belirtisini taşımamaktadır. Hükümet programlarında Milli Eğitimle ilgili ifadeler de çok yetersiz ve sakattır. Öğretmenin beklediği reformları yapacak, çağdaş eğitim ve öğretimi kavramış yetkililerin hasreti içindeyiz. Üstelik şimdiki yöneticiler tam aksi bir görüşe sahiptirler, hiçbir reformdan yana değildirler. Demokrasinin temelini meydana getiren ilkelerden ya habersizdirler, ya da bunlara tamamen karşıdır. Her şeyden önce öğretmen topluluğunun Milli Eğitimin asıl temsilcisi olduğunu kabul etmemektedirler. Bu yüzden ki, öğretmen topluluğu adına ileri sürdüğümüz önerileri hiç dikkate almadıkları gibi, herkesi emir kulu gibi görmenin kompleksi içinde, öneri ileri sürülmesinden gocunmaktadırlar. Milli Eğitim Bakanlığı ile öğretmen topluluğu arasındaki gerginliğin asıl nedeni budur. Bakanlık, demokratik bir davranış içine girmediği için öğretmen onlara karşı düşmektedir. Onlar ise öğretmenin kendilerine karşı olmasının nedenlerini araştırarak yerde hınçlarını öğretmen ceza-

landırmakla ve kanunları çiğnemekle gidermektedirler. Böyle bir davranış içinde bulunan kimselerden, Türk Millî Eğitiminin sorunlarının çözümlenmesi beklenemez.

Bu durum karşısında, meslek kuruluşları olarak bize düşen görev, eğitim ve öğretim sorunlarımızı halka mal etmek, demokratik baskı grubu olarak ağırlığımızı daha çok duyurmaktır. Her türlü araçtan faydalanarak Millî Eğitim sorunlarını yeri geldikçe kamu oyuna anlatmak, çözüm yollarını belirtmek, eğitim ve öğretimde geri kalmış olmanın kötülüklerini bir bir ortaya koymaktır. Bu yolda sağlayacağımız başarılar, üst yöneticilerin uyanmasını ve uyanık yöneticilerin iş başına gelmesini kolaylaştıracaktır. Bu bizim, hem ödev, hem de yurt ve insanlık borcumuzdur. Aydın kişiler olarak ulusumuza karşı vicdan borcumuzu ancak böyle ödeyebiliriz.

Uluslararası İlişkilerimiz

Bildiğiniz gibi Federasyonumuz, Milletlerarası Öğretmen Meslek Kuruluşları Konfederasyonunun üyesidir. Bu Konfederasyonun her yıl dünyanın ayrı bir başkentinde düzenlediği genel kurul toplantısına geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da çağrıldık. Ancak maddi olanaklarımız, büyük masraf isteyen bu toplantılara katılmamızı önlemektedir. Buna karşılık Konfederasyonla ilişkilerimiz yazılı olarak sürdürülmektedir. Konfederasyonun çeşitli yayınları elimize gelmektedir. Ayrıca her çeşit bildirimler de alınmaktadır. Bunlarla yurt dışındaki öğretmen çevrelerinin çalışmalarını ve nasıl bir tutum içinde bulduklarını izlemekteyiz. Yabancı dilde gelen her türlü yayınlar ve bildirimler tercüme büromuz tarafından Türkçeye çevrilmekte ve bunlardan faydalı olduklarına inandıklarımızı gazetemizle arkadaşlara duyurmaktayız.

Bunun yanında Uluslararası Konfederasyon tarafından Türkiye'deki eğitim çalışmaları ve meslek hareketleri konusunda istenen bilgiler gönderilmektedir. Konfederasyon, bu bilgileri çeşitli yayınları ile dünyanın bütün öğretmen örgütlerine duyurmaktadır. Böylece dış ülkelerde de varlığımızı duyurmaktayız.

Zaman zaman yurdumuzun eğitim işleriyle ilgilenen yabancılar Başkente geldikçe, ihtiyaç duydukları bilgileri Federasyonumuzdan istemektedirler. Yetkili arkadaşlarımız yabancı ziyaretçileri karşılayıp dileklerini yerine getirmektedirler.

Uluslararası alanda başka öğretmen kuruluşları da vardır. Ancak Federasyonumuzun üye olduğu kuruluş, bizim derneklerimizin ve Federasyonumuzun niteliğindedir. Dünyanın bütün ülkelerinden, çeşitli siyasal ve toplumsal görüşlere sahip öğretmen meslek kuruluşlarını içine aldığı için bu Konfederasyonla ilişkimizin sürdürülmesini daha faydalı görmekteyiz.

Bununla birlikte uluslararası ilişkilerimizi bugünkü durumu ile yeterli görmemekte, daha da geliştirilmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Bundan sonra görev alacak arkadaşlarımızın bu konuya daha çok önem vermesini dilemekteyiz.

Meslek dışı kuruluşlarla ilişkilerimiz

Federasyonumuz, Cemiyetler Kanunu gereğince kurulmuş, diğer ilerici ve aydın kuruluşlarla olan ilişkilerini bu yıl daha çok geliştirmiştir. Bunlar genellikle yüksek öğrenim dernekleri ile başka meslek mensuplarının kurduğu derneklerdir. Ortak sorunların gerektirdiği zamanlarda bu derneklerle işbirliği yaptık ve ortaklaşa toplantılar düzenledik. Bunlar arasında özellikle Türkiye Milli Talebe Federasyonu, Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı, Türk Kadınlar Birliği, 27 Mayıs Devrim Derneği gibi kuruluşları sayabiliriz. Bu ilerici ve devrimci kuruluşlar, birçok zamanlarda öğretmen topluluğunun sorunlarına karşı da büyük ilgi göstermişlerdir. Atatürk devrimlerinin korunması, Anayasanın tam olarak uygulanması, siyasal özgürlüklerin zedelenmemesi için girişilen çabalarda başka kuruluşlarla da işbirliği yaparak sesimizi duyurduk. Öğrenci kuruluşlarının, Köy Enstitüsü kavramı konusunda, gelecek için çok önemli saydığımız ilgisini kazanmakla büyük bir başarı sağladığımız düşüncesindeyiz. Basında açıklandığı üzere, Türk öğretmenin sınıfta ders verme özgürlüğünü kısıtlayacak kadar aşırılıklarla dolu Temel Hak ve Hürriyetler Kanun Tasarısı üzerinde bütün ilerici kuruluşlarla elbirliği ile gerekli tepkiyi gösterdik, böylece topluluğumuzun görüşünü de yansıtmış olduk. Sırası gelmişken şunu da işaret edelim ki, Federasyonumuz siyasi parti politikası dışında bulunan ilerici ve devrimci kuruluşlarla işbirliğini sürdürmenin çok gerekli olduğuna inanmaktadır. Esasen demokratik baskı grubu olarak rol oynamanın bir şartı da budur.

Bu davranış çağdaş demokratik devlet anlayışının gereği olarak, kamu hürriyetlerimizi kullanmanın özellik taşıyan bir yanındır.

**TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN SORUNLARI ÜZERİNDE
KISA GÖRÜŞLERİMİZ**

**TÜRKİYE ÖĞRETMEN DERNEKLERİ MİLLÎ
FEDERASYONUNUN BENİMSEDİĞİ
EĞİTİM İLKELERİ**

- 1 — Sınırlarımız içinde herkese devletçe eşit eğitim imkânı sağlanmalıdır.
- 2 — Eğitimde tek yol gösterici bilim ve deneydir.
- 3 — Eğitimi, bütün yurt yüzeyine yaymak esastır. Ancak, bu yaygınlaştırma niteliği düşürücü olmamalıdır.
- 4 — Eğitim, kuramsallıktan uzak, hayata etkin, emeğe saygı duyan ve üretici nitelikte yurttaşlar yetiştirmelidir.
- 5 — Eğitim, ileri ve yeni atılımlara götürücü olmalı ve ulusal kültürümüz bu yönden değerlendirilmelidir.
- 6 — Eğitim, insanlık, insanlık onuruna bilinçli, özgür düşünceli ve kişilik sahibi yurttaşlar yetiştirmelidir.
- 7 — Eğitim, yurt sorunlarına ilgi duyan, topluma karşı sorumluluk duygusu taşıyan, çalışkanlık ve dürüstlüğü ahlâk kuralı sayan, yasalara saygılı, yürekli, haklarını savunur ve özgeci yurttaşlar yetiştirmelidir.
- 8 — Eğitim, insanda yaşama sevinci yaratacak bir güzel sanatlar anlayışı kazandırmalıdır.
- 9 — Eğitim, yurt sorunlarına ilgi duyan, topluma karşı sorumluluk duygusu taşıyan, çalışkanlık ve dürüstlüğü ahlâk kuralı sayan, yasalara saygılı, yürekli, haklarını savunur ve özgeci yurttaşlar yetiştirmelidir.
- 10 — Eğitim, herkese istidat ve kabiliyeti yönünde ve ölçüsünde verilmelidir.
- 11 — Eğitim, araştırmacı, yaratıcı ve yapıcı zekânın hayat sorunlarını çözmekte etkin bir duruma gelmesini sağlamalıdır.
- 12 — Eğitim, hayatın her döneminde her yaştaki insana ilgi duyacağı istidat ve yetenek gösterdiği alanda ilerlemek, yeteneklerini geliştirmek, yaratma ve üretim gücünü artırmak olanaklarını verecek şekilde toplum ihtiyaçlarına yöneltmiş olarak düzenlenmelidir.

İLK VE ORTA DERECELİ OKULLAR İÇİN ÖNERDİĞİMİZ SİSTEM

I — SİSTEMİN ESASLARI

İlk ve orta öğretim kurumlarının eğitim ilkelerimize uygun bir sistem içinde yeniden düzenlenmesi gereğine inanıyoruz. Demokratik ve sosyal adaletçi bir anlayış içinde fertlere alabileceğini veren, her derecedeki başarıyı değerlendiren modern bir sisteme gitmekte zorunluk vardır. Yeni sistem öğretmenlere daha çok yük yükleyecektir. Öğretmen, görevinin sınıf geçirmek veya bırakmak değil, eğitmek olduğunu daha iyi anlayacaktır. Belki bir geçit döneminden sonra öğrenci de amacının sınıf geçmek değil, hayata hazırlanmak için öğrenmek olduğunu kavrayacaktır.

Bu sistemin uygulanabilmesi için Türkiye'de her yerde sekizden yukarı öğretmenli büyük okulların kurulduğu gözönüne alınmıştır. Bu husus köylerde bölge okulları açmakla mümkün olacaktır. Sistem bu şartlarla uygulanabilecektir. Türk toplumunu eşit eğitim olanaklarına kavuşturmak için yaygın, BÖLGE OKULLARI kurulması zorunluğuna inanıyoruz.

Önerdiğimiz sistemde:

1. Sınıf geçmek veya sınıfta kalmak kaldırılmıştır.
2. İlk ve orta öğretimde tek tip kitap kullanılır. Bu kitaplar yetkili öğretmenlerden kurulu bir komisyonca hazırlanır ve her yıl yeniden gözden geçirilerek, denenen programlara ve gelişen eğitim hedeflerine uymayan tarafları değiştirilir.
3. Sınav, öğrenimin en önemli bir unsurudur. Öğrencilerin başarıları sık sık yapılacak yoklamalar ve sürekli gözlemler sonunda değerlendirilir.
4. Mecburi öğrenim sekiz yıldır. İlk beş yıllık öğrenim sonunda daha yukarı sınıflara devam edemeyecek öğrencilere imtihanla bir belge verilir.
5. Ortaokulların iki ana hedefi vardır:
 - a) Demokratik düzenin istediği vatandaşlık eğitimini vermek;
 - b) Daha üst öğrenime öğrenci hazırlamak;
6. Üç türlü lise tanımlıyoruz. Akademik Liseler, Meslek Liseleri (Ticaret Liseleri, Öğretmen Okulları, Ziraat Liseleri, Tapu Ka-

dastro Liseleri v.b.) ve Sanat Liseleri. (Bugünkü Sanat Enstitülerine karşılık.)

7. Liselerde okuması gereken öğrencilerin sayısı plânlamaca saptanır.

8. Liseler, ya meslek adamı yetiştirmek amacı ile, ya da mesleğe girmeye hazırlamak için çalışan müesseseler olduğundan her dersin mutlaka öğrenilmesi gereklidir. Bu yüzden liselerde sınıf geçmek yoktur, fakat ders geçmek şartı vardır.

9. Her okul, yöneticileri, öğretmen ve öğrencileriyle, kaynaşmış tam bir beraberlik içinde çalışan bir eğitim ve kültür ünitesidir.

Müfredat Programları Nasıl Olmalı?

Kişinin tabiatla, toplumla ve kendi kendisiyle ilişkilerinde olumlu bir uyuşmaya ve gereğinde değiştirme gücüne ulaşabilmesini sağlamak eğitimin amacı olduğunu; bu amaca ulaşmanın, en başta müfredat programlarının başarılı düzenlenmesine ve olumlu bir yöntemle uygulanmasına bağlı olduğu unutulmamalıdır.

Müfredat programlarının işlenmesinde metod olarak bilhassa ilk sınıflarda iş eğitimi esas alınmalıdır.

a. Programlar, insan psikolojisinin verilerine, yani öğrencilerin yaşları, ilgi ve istekleri, bilgi seviyeleri, düşünme ve anlayış yetenekleri, tahammül güçleri göz önünde tutularak düzenlenmelidir.

b. Küçük sınıflardan büyük sınıflara doğru somuttan soyuta, merkezden çevreye, yeniden eskiye doğru gelişen ve derinleşen bilgiler vermek esas sayılmalıdır.

c. Sürenin sınırlı olması, konuların ise sınırsız bir şekilde git-tikçe çoğalması dolayısıyla en önemlilerinin seçilerek, müfredatlar hafifletilmelidir.

d. Okulun amaçlarına uygun bilgi ve becerilerin kazandırılmasına önem verilmelidir. Her konunun çevreyle ilişkisi, pratik hayattaki değeri gösterilmelidir.

e. Düşünmenin ve bu arada bütün eğitim ve öğretim çalışmalarının başlıca aracı olan Anadil dersi, bu amaca ulaşmayı sağlayacak uygun bir süre ve yöntemle ele alınmalıdır.

f. Hangi okulda bulunurlarsa bulunsunlar, bütün öğrencilerin bilimsel düşünüş ve yöntemini kazanabilmeleri için, müsbet bilim

lerden en az birini derinlemesine bir şekilde öğrenmeleri sağlanmalıdır.

g. Aynı şekilde bütün öğrencilerin sosyal olayları, yurt sorumlularını anlayacak, çözümleyecek bir seviyeye ulaşmalarını sağlamak üzere sosyal bilimlerden en az biri derinlemesine öğretilmelidir.

h. Öğrencilerin özel bir istek duydukları ve üstün bir yetenek gösterdiği konularda özel ve ileri programlar uygulanmalıdır. Böylece, öğrencinin ileride seçeceği mesleğe yönelmesi de sağlanmalıdır.

i. Programların düzenlenmesinde öğrencilerin bütün öğrenim hayatları gözönünde tutulmalı, okul kademeleri yükseldikçe gelişen, birbirini tamamlayan ve böylece bir bütün meydana getiren programlar yapılmalıdır.

j. Öğretimin bilimsel bir yöntemle uygulanması ve böylece öğrencilerin düşünce özgürlüğü ve duyuşsal bağımsızlık kazanmaları sağlanmalıdır. Bu bakımdan sınıf içi ve sınıf dışı bütün çalışmalar tam bir özgürlük ve hoşgörü havası içinde yürütülmeli; öğrenciler kişilerin, kitapların ortaya koydukları görüşler ve hayat sorunları üstünde serbestçe sorular sorabilmeli, eleştirebilmeli, belli yargıları otorite hatırı için benimsemeye zorlanmamalıdır. Eğitimde en güçlü etmenlerin, öğrencilerde doğuştan var olan zekâ, ilgi (iş zevki, öğrenme sevinci) ve sağduyu sürekli olarak beslenmeli; bunların söndürülmesinden kaçınılmalıdır.

ÖNERDİĞİMİZ SİSTEMDE PARASIZ YATILILIK

Öğrenim olanaklarından yoksun, istidat ve yetenek gösteren çocuklarımızın tamamını kapsayacak yurt, pansiyon, burs, kredi düzeni kuruluncaya kadar aşağıdaki tedbirler hemen gerçekleştirilmelidir.

1. Bakanlık yurt ve pansiyonları sadece parasız yatılı öğrencilere ayrılmalı; önümüzdeki yıl birinci sınıflara alınmamak suretiyle paralı yatılıların yerine parasız yatılılar alınmalıdır.

2. Parasız yatılılık hakkı, başta köylü çocukları olmak üzere sadece yoksul aile çocuklarına tanınmalıdır.

3. Devletçe yeter genişlikte yurt ve pansiyonlar kuruluncaya kadar, köy çocuklarının öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla ana-babalarının gönüllü katkısını da değerlendiren bir düzen Bakanlıkça mutlaka kurulmalıdır.

Bu amaçla, ortaokul ve liselerin bulunduğu yerlerde gerekli yapı ve tesislerin kurulmasına hemen başlanmalı, bunların öğrenci ailelerince işletilmeleri konusunda gerekli tedbirlere girişilmelidir.

4. Her alanda üstün yetenek gösteren öğrenciler için özel eğitim kurumları açılması, devletçe geniş bir plânla ele alınmalıdır. Bu çeşitten kurumlar, hem öğrencilerin istidat ve yönsemeleri yönünde öğrenim görmelerini sağlayarak onları bugün okullarımızdaki bu tip çocuklarımızın başına gelen «ilgi» yi kaybetmelerini önleyecek; hem de yüksek kadrolar için gerekli olan yüksek nitelikteki insan gücü ihtiyacımızı karşılayacaktır.

5. Yüksek öğrenim gençliğinin geçim olanaklarından yoksun olanlarını kapsayacak genişlikte yurt, burs ve kredi düzeni devletçe gerçekleştirilmelidir.

6. En çok başarı gösterenlerin öğrenim görmelerini sağlamak üzere, devlet hesabına olsun, kendi hesaplarına olsun, dış ülkelere gönderileceklerin tamamı aynı ölçülerle seçilmelidir.

7. Devlet okul ve üniversitelerinde yapılan her öğrenim için bir mecburi hizmet yüklemelidir.

8. Bugünkü sistem yetersizdir. Nüfus artışıyla orantılı olarak parasız yatılılık olanakları geliştirilmelidir. Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Müdürlüğünün statüsünde yeni bir kurum meydana getirmek veya orta öğretim öğrencilerinin himayesi görevini de bu kuruma vermek gerektir. Böyle bir kurumun gelirini artırıcı yeni kaynaklar bulunması, mevcut parasını verimli sahalara yatırarak işletmesi gerekir.

9. Çocuklarını Avrupa'da özel dövizli okutmak isteyenler, bu kuruma yılda belli bir miktar yardıma mecbur kılınmalıdır. Bir eğitim vergisi ihdası veya mevcut vergilerden birinden sağlanan gelir otomatikman bu kuruma devredilebilir. İmtiyazlı eğitim imkânları ve imtiyazlı âmme hizmetlerinden faydalananların, muhtaç durumdaki zeki çocukların eğitim masraflarına iştirak ettirilmeli prensibine dayanan her türlü tedbirler alınmalıdır.

10. Her çeşit devlet ve özel işletmeler, yıllık kazançlarıyla orantılı olarak, işçi çocukları için burslar tahsis etmeye mecbur edilmelidir.

11. Parasız yatılı olarak bir süre okuduktan sonra, olağanüstü zekâ ve istidat gösterenler, özel imkânlarla donatılmış bölge ortaokulları ve liselerine nakledilirler. Bu çocuklara yurt içinde ve dışında yüksek öğrenim imkânları sağlanmalıdır.

ÖNERDİĞİMİZ SİSTEMDE BÖLGE OKULLARI

Bölge Okulları Ana İlkeleri:

1. Bölge okulları, ilçe merkezleri dışında ve köy karakteri gösteren yerlerdeki meskûn saha dışında ve tarım arazisi üzerinde kurulur. Bununla birlikte mevcut yapılardan yararlanmak amacıyla, köy karakteri gösteren ve gerekli tarım arazisi sağlanabilen ilcelerdeki ortaokullar (bünye değişikliği yapılarak) bölge okulları haline getirilebilir.

2. Bölge okullarının yerlerini, mahallî üyelerin teşkil ettiği kurullar saptar.

3. Bölge okullarının hacimleri, bölge şartlarına göre (nüfus, ulaşım, ekonomi v.b. bakımından) saptanır.

4. A) Bölge okullarının ilk kısmına, okulsuz köylerin ilkokul çağındaki çocukları YATILI olarak alınırlar.

B) Bölge okullarının orta kısımlarına:

a — Bölgeye giren yakın köylerin ilkokul bitirmiş çocukları YATISIZ,

b — Bölgeye giren uzak köylerin ilkokul bitirmiş çocuklarından öğrenime devam etmek isteyenler KÖY PANSİYONLU,

c — Ekonomik durumu başarılı olmayan köy çocukları YATILI OLARAK alınırlar.

5. Bölge okullarında bir döner sermaye kurulur ve bölge okulları kendine yeter kurumlar olarak çalışırlar.

6. Bölge okulları yapımında lüks ve gösterişin her türlüünden kaçınılır.

7. Bölge okulları, öncelikle kalkınma merkezi seçilen yerlerde kurulurlar. Tarım, Sağlık, İmar ve İskân Bakanlıkları ile ve gerektiğince öteki bakanlıklarla da koordinasyon çalışmaları yapılırlar.

8. Bölge okullarında iş eğitimine önem verilir.

9. Bölge okulları yapımı üç safhada plânlanır:

a) Bütün yurttaki yapılacak bölge okullarının sayıları ve ha-

cimleri, endüstrileşmenin gerektireceği nüfus sayımları gözönünde tutularak önceden saptanır.

b) Her bölge okulunun, Devlet bütçesinden eşitlik esasına göre payına düşecek para saptanarak, mahalli idareler emrine verilir.

c) Her kesimin bölge okulu için gerekecek paranın geri kalanı, bölge halkının imece gücü, bağışlar, okul yaptırma dernekleri gibi imkânlarla karşılanır.

ÖNERDİĞİMİZ SİSTEMDE GÜZEL SANATLAR

Kültür dâvamızın bütünü içinde güzel sanatlar konusundaki amaçlarımıza varabilmek için başlıca hedefleri şöylece sıralayabiliriz:

1. Güzel sanatların her dalında yeni eserler yaratmak teşvik edilmelidir. Bunun için ödüller verilmeli, yaratılmış olan eserlerin satın alınabilmesi için ilgili kurumların bütçelerine ödenek konulmalıdır.

2. Mesleki birliklerin kurulup gelişmesine olanak hazırlanmalıdır.

3. Sanat kuruluşlarının yerleşik görevleri yanında gezici görevler de alması sağlanmalıdır. Gezici koro, orkestra ve tiyatro toplulukları ve sergilerin gittikleri her yerde mümkün olduğu kadar çok insana yararlı olmasına çalışılmalı, halk ve okullar için parasız temsil ve konserler düzenlenmelidir.

4. Büyük şehirlerdeki yerleşik kuruluşlarda icra edilecek eserlerin çoğunluğu, toplumumuza şaheserleri tanıtmak amacıyla evrensel eserlerden seçilebilir. Fakat yurt içinde gezici sanat toplulukları ve sergileri için Türk eserleri tercih edilmelidir.

5. Şehir bandolarından ve özellikle askeri bandolardan bu ilkelere uygun olarak yararlanılmalıdır.

6. Amaçlara uygun sanat şenlikleri düzenlenmelidir.

7. Gereken sayıda ve yeterli nitelikte sanatçılar yetiştirilmeli ve bu yoldan yeni icra organları meydana getirilmelidir.

8. Sanatçı yetiştiren ana kaynak kurumlar islâh edilip, bu amaçlara yöneltilmelidir.

9. Bölge kültür merkezleri kurulmalı, bu merkezler çok yönlü ve çok konulu birer kültür sitesi olarak düşünülmalıdır. Halkı-

mıza sanat götürmek görevi yanında bu kurumlar, halkı sanatla da uğraşır ve sanatı günlük hayatında yaşar duruma ulaştırmayı amaç edinmelidir.

Öğretmen Okullarına, Öğretmen Yetiştirmeye Temel olması gereken İlkeler:

1. Öğretmen kendi konusunda yeterli bilgiye sahip olmalı ve bu alandaki gelişmeleri izliyecek seviyeye yükseltilmelidir. Bu amaçla:

a) Öğrencilerin daha iyi yetişmelerini sağlamak üzere ilk merhalede öğretmen liselerinin müfredat programları yeniden düzenlenmelidir.

b) Öğretmen liselerinin Eğitim Fakülteleri haline getirilmesi için imkânlar sağlanmalıdır.

c) Öğretmeni iş başında yetiştirme çabaları ciddi ve olumlu bir düzenle ele alınmalıdır.

2. Memleketin büyük çoğunluğunun içinden gelen Öğretmen Liseleri öğrencilerine istedikleri yüksek öğrenime gitme yolu açılmalıdır. Bu amaçla:

a) Müfredat programlarının yeniden düzenlenmesinde bu amaç da göz önünde tutulmalıdır.

b) Yüksek öğrenime devam etmek isteyen öğrenci belli esaslar dahilinde bir olgunluk imtihanına girmelidir. (Yüksek okulların giriş imtihanına girmeye hak kazanmalıdır.)

c) Her öğrencinin girmek istediği yüksek okul veya üniversite için bir sınırlama konmamalıdır.

d) Mesleğe katılacaklar için, özellikle köy sorunları, toplum kalkınması, yönetim ve staj konuları uygulamalar içinde ele alınarak, yetkililerin tecrübelerinden öğretmen adaylarının azami faydalanması, böylece de bugünkü yeni mezunların ilk günlerindeki yılgınlığa kapılmaması sağlanmalıdır.

Mesleğe katılmak isteyen Lise ve Enstitü çıkışlılar da bu sınıflarda yetiştirilmelidir.

3. Öğretmen Liselerinde meslek formasyonu için psikoloji ve sosyoloji gibi müsbet bilimler esas alınmalıdır.

4. Öğretmen adaylarını köyden almak, yetiştirdikten sonra yine kendi çevresinde görevlendirmek,

5. Köyden alınmış çocukları köy hayatından uzaklaştırmayan bir çevre ve ortam içinde o çevrenin ihtiyaçlarının gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip olarak ve bunları uygulayabilecek güçte yetiştirmek,

6. Öğretmen liselerinin kuruluş yerlerini, büyük merkezler dışında seçmek, fakat bu yerlerde kurulan öğretmen okullarını her türlü ihtiyacı karşılayabilecek bir site haline getirmek ve tarım değerlendirilmesi bakımından da modern bir çiftliğe benzetmek.

7. Her öğretmeni, sağlam ve gerçek bilgiler yanında, bu bilgileri hayata uygulayacak iş eğitimi ilkelerine göre, iş içinde iş aracılığı ile eğitim alabilecek şekilde yetiştirmek. İlköğretmen okullarında, Köy Enstitüleri denemesinde uygulanmış ve çok başarılı olmuş, güdümlü ve serbest okuma saatlerinden başka, iş ve meslek adamlarından da faydalanarak akşam konferansları ve takviye dersleri vermek yoluna gidilmelidir. Özellik gösteren öğrenciler için istidat ve yeteneklerini geliştirmek olanakları yaratılmalıdır. Bu amaçla özel görevliler de kullanılabilir.

8. Her öğretmeni, demokratik esasları kavrayabilecek, bu esaslara uyabilecek bir şekilde, okul hayatında toplumsal çalışmalara sokmak, okulunda toplumsal, kültürel ve ekonomik koşulları etkileyecek hale getirmek.

9. Öğretmeni, öğretmenlik mesleğinin gereklerine göre yetiştirirken, onun istidat ve yetenek gösterdiği, ilgi duyduğu bir iş konusunda tam bir beceri kazanması sağlanmalıdır. Bu aynı zamanda gerçek hayat şartları içinde, iş eğitiminin gerçekçi bir üretime sonuçlandırılmasını, öğretmenin köy sorunlarını olumlu bir yoldan ele almasını sağlayacaktır.

10. Öğretmenin yanısıra sağlık memuru, tarımcı, ebe gibi elemanları da bu kurumlarda aynı ilkelere göre yetiştirmek.

11. Öğretmenin mesleğine gerçek anlamda ısındırılması ve gereken eğiticilik kişiliğini tam olarak kazanabilmesi için bu okulların genel bir ilke olarak ilkokula dayalı olması.

12. Ders kitapları dışında batı kültürüne ait önemli eserlerin öğrencilere serbest olarak okutturulması ve okulda demokrasi ilkesinin uygulanması yoluyla öğrencilere özgür düşünme ve araştırma alışkanlığını kazandırmak.

13. İlköğretmen okullarının yakın çevreyle her bakımdan sürekli bir işbirliği kurmasını, kurumun ve kesimin gelişmesinde

her alanda öğrencilerin çeşitli işlere katılmasını veya bu işleri bizzat yapmasını sağlamak.

14. Bu okullarda ve öğretmen yetiştiren bütün kurumlarda genel olarak günlük yaşayışla ilgili bütün işlerin öğrenciler tarafından görülmesi.

15. Elverişli arazi üzerinde kurulan bu kurumların üretici hale getirilmesi, öğrencilerin birçok ihtiyaçlarının devlete yük olmadan bizzat öğrenciler tarafından karşılanması.

16. Öğretmen okulları, özellikle buldukları çevre için, bir laboratuvar, deneme ve uygulama merkezi olacak şekilde maddi ve personel olanaklarıyla donatılmalı; her alandaki yeniliklerin çevrede uygulama yollarını araştırıp bunları uygulayarak halka öncülük etmeli, kesimine giren öğretmenlere de ışık tutmalıdır.

17. Öğretmen okullarında karma bir eğitim uygulanması, kız ve erkek öğrencilerin her türlü çalışmalara birlikte katılması, bu arada kız öğrenci sayısının yükseltilmesi.

18. Her ilköğretmen okulunun, mezun ettiği ve köyde çalışan öğretmeni sürekli olarak kovuşturması, onunla ilgi kurması ve çalışmalarında ona her zaman yardımcı olması.

19. Yabancı dil zorunlu ders olarak konulmalıdır.

20. Olağanüstü yeteneklere sahip mezunlara yüksek öğretim olanağı sağlanması.

Eğitim Enstitüleri ve Üniversiteler

1. Eğitim Enstitüleri, ders konularına göre dallara bölünmelidir.

Bugün ilkokullarda bile her dersi ayrı öğretmenin okutması konusunda çok kuvvetli bir eğilim vardır ve büyük ölçüde uygulamalara geçilmiştir. Ortaokullarda 4-5 dersi bir öğretmenin okutmasının olanağı yoktur.

2. Eğitim Enstitülerinin öğretim süresi üç yıla çıkarılmalıdır. Bilimlerin bu derece ilerlediği günümüzde, özellikle öğrenimlerinden sonraki gelişmeleri izleyebilecek ve derslerini tam yetki ile okutabilecek bir nitelik kazanabilmeleri için Eğitim Enstitülerinin üç yıllık öğrenim görmelerini gerekli buluyoruz.

3. Eğitim Enstitüleri öğretim kadroları, yerli ve yabancı değerli elemanlarla takviye edilmelidir.

4. Öğretmenlik mesleğinin her kademedен öğretmenle beslenmesi zaruridir. Bu bakımdan ilk ve orta öğretimde çalıştırıl-

mak üzere üniversite mezunu öğretmenler de yetiştirilmelidir. Ancak bu gibi öğretmenlerin çalışacakları okulun karakterine uygun bir meslek formasyonu kazanmaları gerektir.

5. Üniversite mezunu gençler bir yıl pedagoji enstitülerinde (pratik ve teorik) meslek bilgilerini almak üzere öğrenime tabi tutulmalı, diploma alamıyan öğretmen olmamalıdır.

6. Öğretmen yetiştiren fakültelere öğretmen lisesi mezunları tercihle alınmalıdır.

TEKNİK ÖĞRETİM

Sanat Liseleri:

Memleketin ihtiyacı olan teknik elemanları ve bu okullara gelenlerden yetenekli olanlarını, kendi meslekleri ile ilgili yüksek öğrenime hazırlamakla görevli bu okulların, her yönleriyle yeniden ele alınmaları gerekmektedir. Tekniğin bugün eriştiği seviyeye hitap edecek ve ona eleman yetiştirecek olan bu okulların en kısa zamanda yeniden organize edilmeleri cihetine gidilmelidir.

1. Sanat Liselerine alınan öğrencilerin, hepsinin aynı programla ve aynı tip insan olarak yetiştirilmelerinden vaz geçilmeli ve kabiliyetli öğrencilere yüksek tahsile devam imkânı sağlanmalıdır.

2. Birinci sınıf bir intibak ve mesleğe yöneltme sınıfı olarak kabul edilmeli ve programların % 40 ını meslek dersleri - atelye çalışmaları teşkil etmelidir.

3. Pratik kısma ayrılanların programlarının ağırlık merkezini meslek dersleri ve atelye teşkil etmeli, öğrenci lüzumsuz bilgilerle doldurulmamalıdır.

4. Teorik kola ayrılanların programlarında ise ağırlık teorik derslerde olmalı, öğrenciye yüksek tahsil imkânını hazırlayacak teorik ve meslek derslerinin yanında yeterli bir pratik yaptırılmalıdır.

5. Her iki koldan biri birine geçiş kapıları açık tutulmalıdır.

6. Her iki kol için programlar, toplumda kendilerine verilen görevleri yetki ile yapabilmelerini, iyi bir vatandaş, yaratıcı ve yapıcı birer insan, mesleklerinde, çalışmalarını ideal edinir ve kendilerine güvenebilir birer eleman olmalarını mümkün kılacak nitelikte hazırlanmalıdır.

7. Öğrenim iş içersinde olması ve bunun için gereken her imkânın sağlanması prensibine sadık kalınmalıdır.

8. Okullarda, yarım bilgili ve kendisine güvenemiyen, teşebüs kabiliyeti olmayan insanlar yetiştirmekten kaçınılmalıdır.

9. Büyük fabrikalar yanında, o fabrikadaki branşlarla ilgili sanat enstitüleri açarak, fabrika ile gerekli iş birliğini yapmalı ve öğrencilerin pratiklerini bizzat fabrikada ve hakiki iş içersinde yapmalarını ve böylece yetişmelerini sağlamalıdır.

10. Sanat enstitülerimize, daha çok fakir aile çocuklarının geldiği gerçeğini gözönünde tutarak, yurdun çeşitli bölgelerinde yatılı okullar açmalıdır.

11. Sanat enstitülerine yetenekleri bakımından ikinci üçüncü derecede insanlar gider kanaatını değiştirmeli ve bu okullara da yetenekli öğrencilerin gitmesi gereği benimsenmeli ve hattâ bunun propagandası yapılmalıdır.

12. Okullar gereği gibi donatılmalıdır. Yenilerin açılmasından şimdilik kaçınılmalıdır.

YÜKSEK ÖĞRENİM

Tekniker Okulları

Teklifler:

a) Bu okullara alınacak öğrenciler, endüstride iki yıl başarı ile çalışanlar arasından imtihanla seçilmelidir.

b) Büyük iş yerlerinin dışındaki okullar gündüzlü olmalıdır.

c) Enstitüyü hemen bitirip tahsiline devam isteyenlerden de öğrenci alınmalı fakat, tekniker okulunu bitirdikten sonra sanayide devamlı bir yıllık bir pratik çalışma yaptırmadan diploma verilmemelidir.

d) Bu okul mezunlarının hak ve selâhiyetleri tesbit edilerek bunlar kanunî teminat altına alınmalıdır.

Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu:

Erkek Sanat Enstitülerine meslek dersleri ve atelye öğretmeni yetiştiren ve çok geniş bir kuruluşa sahip olan bu okul da sadece öğretmen yetiştirici olmaktan çıkarılarak, endüstrimizin çeşitli kademelerinde çalışabilecek ve mühendis ayarında elemanlar yetiştirebilecek şekilde organize edilmeli, ancak, yine öğrenci alma kaynağını erkek sanat enstitüleri teşkil etmelidir.

DİN ÖĞRETİMİ VE İMAM - HATİP OKULLARI

İçinde bulunduğumuz ortamda aşağıda açıklanan tedbirlerin en kısa zamanda yerine getirilmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur:

1. İlahiyat Fakültesindeki öğretim ilgili üniversite kuruluşları tarafından yeniden ele alınarak buradan yetişen gençlerin pozitif bir görüşle ve Atatürkçü bir inançla yetişmeleri sağlanmalıdır.

2. İslâm enstitüleri din derneklerinin her çeşit etkisinden kurtarılmalı, kesinlikle saptanacak bir müfredat programına ve yönetmeliğe göre öğretim yapmaları ve Atatürkçü ülkülerle öğrenci yetiştirmeleri için gerekli bütün tedbirler alınmalıdır. Bunların İlahiyat Fakültesine bağlanması düşünülmelidir.

3. İmam - Hatip okullarının müfredat programı yoktur. Atatürk ilkelerine uygun ve bilim anlayışını mutlaka kazandıracak bir program en kısa zamanda yapılmalı ve yönetmelikler gözden geçirilmelidir.

4. Bu okullara atanan bütün yönetici ve öğretmenlerin kişilikleri üzerinde önemle durulmalıdır.

5. Bu okullar da din derneklerinin etkisinden kurtarılmalı ve her yönden sadece Devlet kontrolü altında bulundurulmalıdır.

6. İmam-Hatip okullarında yetişen öğrencilerin Atatürkçü bir anlayış kazanmaları için gerekli bütün tedbirler alınmalıdır.

7. İmam-Hatip okullarında her türlü din dersi ve Kur'an Türk dilile öğretilmelidir. Aynı şekilde Kur'an kurslarında öğretim Türkçe yapılmalıdır.

8. İmam-Hatip okulları, 7. Milli Eğitim Şurasının aldığı karar gereğince ortaokula dayalı bir hale getirilmelidir.

9. Buralarda okutulan ders kitaplarında akıl ve bilim dışı konular büyük bir yer tutmaktadır. Bu kitaplar baştan ele alınarak yeniden yazdırılmalıdır.

10. Resmî açıklamalara göre 1963 yılına değin imam-hatip okullarından yetişen 1900 kişiden 900'ü kendi meslekleri dışındaki alanlarda çalışmaktadırlar. Bu durumun önlenmesi, imam-hatip okullarına ihtiyaçtan fazla öğrenci alınmaması gerekir.

11. Bunun yanında, Din Öğretim Müdürlüğünün tam anlamıyla pozitif görüşe sahip, Atatürk ilkelerini gerçek ülkü sayan kişilere verilmesi, bütün din öğretiminin çok sıkı bir kontrol altında

tutacak bir kuruluş haline getirilmesi gerekir. Millî eğitim örgütlerinde yuvalanmış, ümmet felsefesinin gereklerini uygulayan yöneticilerin kovuşturulması, cezalandırılması ve millî eğitimin bunlardan ivedilikle temizlenmesi ele alınacak ilk konulardan biridir. Halkımızı, ümmet kavgalarına, mezhep çekişmelerine ve dolayısıyla ortaçağ karanlığına saplayacak gerginliklerden kurtarmanın tek yolu budur.

HALK EĞİTİMİ

İçinde bulunduğumuz yüzyılın ileri ve geri topluluklar diye ikiye ayırdığı insanlık âleminin geri kalmışlar kısmında bulunduğumuz her gün ağızlarda sakız gibi çiğnenerek söylenmekte ve yeni bir şey keşfetmiş insan edasıyla bunlar sayılıp dökülmektedir. Hemen bunlarla beraber bir başka grupta ileri topluluklar seviyesine yetişeceğiz diye lâflar gevelemektedir. Bunların içinde ve yanında ileri topluluklara nasıl yetişebileceğimizi söyleyen, yollarını gösteren insanlar hiçbir zaman eksik olmamış, fakat bunlar sözlerini hiçbir zaman tam olarak dinletememişlerdir.

Cumhuriyet düzenine girişten bu yana özellikle Atatürk devrinde eğitim alanında bütün olarak ileri, özlü, güçlü, köklü atılımlar olmuş ve bazı büyük başarılar da kazanılmıştır. Ancak, bu atılımlar bugün millî eğitimimizi ele geçirmiş olan bilgisiz, korkak ve gerici idareciler elinde dejenere olmuş veya yıkılmışlardır. Eğitim her yerinde olduğu gibi geniş anlamda bir bütün olarak ele alınmış ancak teknik sebepler ve metodlar bakımından okul içi ve okul dışı eğitim olarak iki ana kategoride düşünülmüştür. Bu Atatürk devrinde ve İkinci Dünya Harbi sıralarında böylece bizde de ahenkli olarak yürütülmeye çalışılmıştır.

Fakat, halk idaresine geçişimizin üzerinden 42 yıl geçmesine rağmen, halen Türk toplumu olarak «Az gelişmiş» veya «Gelişmekte olan» uluslar düzeyinden kurtulamadığımız da bir gerçektir. Ekonomik, sosyal ve kültürel alanlardaki ulusal gerçeklerimiz bu durumun ve sonucunun açık belirtileridir.

Her yönden ileri ve olumlu adımlar atılmasına, çok yönlü atılımlar yapılmasına ve güçlü çabalar gösterilmesine rağmen istenilen düzene ulaşılamamış olmanın nedenlerinin başında, ulusal kalkınma çabalarına toplumun, yurttaş çoğunluğunun yapıcı ve destekleyici katkısının tam anlamıyla sağlanamamış olması, ik-

tidarların 1945 den sonra toplumun meselelerine eğilmemiş olmaları, eğitimimizden sorumlu şahsiyetlerin 20 yıldan bu yana eğitim problemini kavrayacak yetenek ve kapasitede olmaması gelmektedir.

Yurttaşların ulusal ve ülke sorunlarını, kendi kişisel sorunları derecesinde ve üstünde benimsemelerini, bunları gönüllü olarak çözümlenmek üzere harekete geçmelerini, ulusal birlik anlayışı ve ülküsü içinde Atatürkçü davranışla güçlerini ulusal ve bölgeleşme kalkınma alanlarında istiyerek toplamalarını durgun güçlerini birlikte kooperatif örgüt altında birleştirmelerini etkin ve Devlete yönelmiş çabaları daha olumlu bir şekilde değerlendirecek bunlara kendi gücünü de katabilen bir düzeye getirilmelerini ancak «Eğitim» sağlayacaktır.

Daha ileri ve daha mutlu Türkiye yaratmak için, yurttaşların dolayısıyla toplumun, bilgilerini, hünerlerini, anlayışlarını, davranışlarını ve değer yargılarını Devrim Türkiye'sinin gerektirdiği olumlu yönde değiştirmek, geliştirmek ve ilerletmek gerekecektir. Bu görev ise, bütün dünya uluslarında olduğu gibi, bir eğitim görevidir. Görev, aynı zamanda, eğitimin ana amaçlarındanadır.

Memleketimiz, eğitimin bu ana amaçlarını yalnız okul eğitimi yoluyla yerine getirmeye önem vermiştir. Bunu yapacak okullar da maalesef modası geçmiş bir eğitim sisteminin modern dünyada son temsilcileridir. Okuldan yoksun bölgelerle okullu bölgelerin hepsini içine alacak bütün yetişkinlerin sistemli ve örgütlü sürekli eğitiminden, halk eğitiminden yararlanmaları sağlanamamıştır.

Yurdumuzda bu konuda, bugüne kadar hiç bir hareket ve çalışma yapılmamış değildir. İleri ulusların yüz yıllık bir gecikme ile de olsa «Halk eğitimi» nin önemli ve gerekliliğine çeşitli zamanlarda inanan yetkililer çıkmış, yetersiz de olsa bazı çalışmalara girişmişlerdir. Özellikle son yıllarda bu konuda dışarıdan da uzmanlar ve yetkililer getirilmiş, görüşlerinden yararlanılmaya çalışılmış, fakat konuya kalkınan Türkiye'nin temel amaçlarından biri ve toplum kalkınmasını sağlayıcı, kolaylaştırıcı ve bunun sonucu olarak ulusal kalkınmayı hızlandırıcı bir kalkınma aracı olarak gereken önem verilememiştir.

Halk eğitiminin, okul eğitiminin yanında ikinci derecede bir iş olarak mütalâa edilmesi, demokratik yaşayış ve düzenin geleceği için de yararlı olacaktır.

Halk eğitimi; ileri toplumların en önemli özelliği olan, haklarını savunma, toplu çalışma, müşterek karar, dinamizm ve işbirliği ruh ve davranışının yerleşip gelişmesini sağlayan vazgeçilmez bir eğitim örgütlemesidir.

ÖZEL OKULLAR

Bugün Türkiye'de üç tip özel okul vardır:

1. Azınlık okulları: Azınlıkların «dinî cemaatleri» ve «mütevelli heyetleri» tarafından yönetilen ve özel bir statüye bağlı olan bu okullar, buralarda birinci plânda Türk kültürünün yerleşmesi ve statüsünün dışına çıkan faaliyetlerde bulunulmaması için daha sıkı bir şekilde kontrol edilmelidir.

2. Özel yabancı okullar: Kısmen Lozan anlaşmasına göre çalışmalarına devam eden ve birinci derecede yabancı dil bilen kimse-ler yetiştirmeyi ön plânda tutan bu okullar, kendi devletlerinin koruyuculuğu altındadır. Milli Eğitim Bakanlığının buraları denetlemesi çok sathi kalmaktadır. Bu kontrolü daha titizlikle yapmalı ve bu okulların çoğalmasına ve büyümesine asla izin vermemelidir. Çünkü artık, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olup da yabancı dilde öğretim yapan çok sayıda kolejler vardır. Özel Türk okullarının çoğunda da takviyeli yabancı dil öğretimi vardır. Bundan dolayı, bir çeşit kapitülasyon statüsünde olan özel yabancı okullara ihtiyaç kalmamış gibidir.

3. Özel Türk okulları: Konunun en önemli bölümünü teşkil eden bu okullardır. Sayıları da epeyce çoktur ve günden güne çoğalmaktadır. Bunlardan bazıları «âmme hizmeti gördüğü ve kâr amacı gütmeyişi» Bakanlar Kurulunca kabul edilen dernek ve kurumların, çoğu da sadece kâr amacı güden kişilerin malıdır. Dernek ve kurumlar elindeki özel okullar, örneğin Türk Eğitim Derneği ve Darüşşafaka okulları, zeki, fakat yoksul ve yetim çocukların eğitimlerine hizmet etmek amacıyla kuruldukları halde, bugün bunlar kuruluşlarındaki amacın dışına çıkmışlar ve paralı ve varlıklı yurttaşların çocuklarını okutur duruma gelmişlerdir. Hazineden de yardım alan bu okulların bugünkü tutumu değiştirmeli, kuruluş amaçlarındaki yöne sokulmalıdır.

Her seviyeden özel okulların, öğrencilerinin sayısına, maddi olanaklarına göre, belli ölçüler içinde, bir miktar parasız yatılı öğ-

renci alınması şart koşulmalı, bununla ilgili mevzuat hazırlanmalıdır. Özel okulların müsait yetişme imkânlarından sadece varlıklı ailelerin çocuklarının faydalanması yerine, varlıksız ailelerin zeki çocuklarının da buralarda okuma olanağına kavuşturulması suretiyle toplumun değişik kesimlerinden gelen çocukların birbirlerini tanıyıp sevmelerini, çevrelerinin özelliklerini ve problemlerini öğrenmeleri sağlanmalıdır. Ciddi ve başarılı, çalışan özel okullara, Milli Eğitim Bakanlığının açacağı parasız yatılı imtihanlarını kazananlardan, bir miktar verilmeli ve bu öğrencilerin masrafları özel okul tarafından karşılanmalıdır.

ÜNİVERSİTELER

En genel deyişle, okul, bir neslin kazandığı yaşamın tecrübesini genç nesillere plânlı bir şekilde aktarma işini yapan bir müessesedir.

Üniversite en genel anlamı ile bir yüksek öğrenim ve araştırma müessesesi olup fonksiyonu iki cephelidir.

A — Araştırma amaçları:

1. Bilimsel bilgiyi muhafaza etmek ve ilerletmek; (bilim yapma ve bilgin yetiştirme)
2. Yurt sorunlarını incelemek.

B — Öğretim amaçları:

1. Bilimsel bilgiyi ve bilim zihniyetini geniş kütlelere yaymak, (halkı aydınlatmak)
2. Öğrencilere bilimsel metodu tanıtmak ve bu metodla incelemeler yapabilme yeteneği kazandırmak ve branşları ile ilgili bilimsel bilgiyi öğretmek (yetkili unsurları yetiştirmek)

1. Öğretim yönü:

Üniversitelerde öğrenimin üç safhası vardır:

- a) Bilimsel bilgiyi kazanma safhası,
- b) Bilimsel araştırma metodlarına alışma safhası (lisans öğrenimi),

c) Mesleki teşekkül safhası (lisans üstü öğrenim).

Bugün üniversitelerimizin durumuna bir göz atılırsa henüz gelişme halinde oldukları anlaşılır. Çoğu kürsülerimizde bilimsel bilgiyi kazandırma işi ile yetinilmektedir. Batı üniversitelerinde yaklaşık on öğrenciye bir öğretim üyesi düşerken üniversitelerimizde yaklaşık yüz öğrenciye bir öğretim üyesi düşmektedir. Bunun anlamı ise üniversitelerimizde yetiştirilen öğrencilerin, batının öğrencilerinden daha yetersiz yetiştirilme imkânına sahip ve üniversitelerimizde çalışan öğretim üyesi sayısının çok az olduğudur.

2. Araştırma yönü:

Üniversitelerimiz bilim yapma ve bilgin yetiştirme çabası içindedir. Yalnız ortaya koyabildiği eserler (gerek bilim makaleleri, bilimsel kitaplar ve gerek yetiştirilen bilim doktorları bakımından) sayıca az ve kalitece de batınkiler seviyesinde değildir. Bu da öğretim üyelerinin sayısı, kalitesi ve maddi imkânları ile ilgili bir sonuçtur.

Üniversitelerimizin bünyesinde yetişmiş olan bilim doktorlarının azımsanamıyacak bir kısmı meslekten ayrılmıştır. Aşağıdaki cetvelde mesleklerin kazanılması için lise bittikten sonra kaç yıl harcamıldığı ve kazançların ne olduğu açıklanmıştır.

	Liseden sonra yıl	Aldığı ücret aylık
Dr. Asistan	8	800
Doçent	12	1400
Yüksek Mühendis	5	3000

Bu tablo halk çocuklarının niçin mühendislik mesleğine tevccüh gösterdiklerini açıkça ortaya koymaktadır.

Bugün Rusya'da araştırmacıların sayısı 450.000, Amerika'da 400.000, İngiltere'de 55.000, Almanya'da 45.000, Fransa'da 40.000 dir. Bizde ise, üniversitelerde ve yüksek öğretim kurumlarındaki bütün öğretim üyelerinin araştırma ile meşgul oldukları kabul edilse bu sayı 3757 ve Devlet sektöründeki araştırmacı sayısı da tahminlere göre 1250 olmak üzere, toplam araştırmacı sayısı 5000 kadardır. Yukarıda adı geçen memleketlerdeki araştırmacı sayısını

nüfusa oranı göz önüne alınırsa, Türkiyedeki araştırmacı sayısının en kısa zamanda 30.000'e çıkarılması gerekir.

Üniversitelerde araştırma ortamının hazırlanması için alınması gerekli tedbir:

A — Araştırmacı insan gücü:

Üniversitelerde ve dolayısıyla diğer sektörlerde, araştırmanın gelişmesi için gerekli temel insan gücü:

1. Öğretim üyeleri ve asistanlar,
2. Öğrenciler,

dir. Yarının araştırmacıları olarak üniversite öğrencilerine bu bakımdan plânda ayrı bir yer verilmiştir.

1. Öğretim üyeleri ve asistanlar.

a) Üniversitede araştırmacılık mesleğinin ilk kademesi asistanlık ve araştırmacı öğretim üyelerinin kaynağı asistanlardır. Yarının öğretim üyeleri demek olan ve halen üniversitelerde öğrencilerin yetiştirilmesinde büyük rolü olan asistanların en iyi üniversite mezunları arasından seçileceği tabidir. Bu şekilde seçilen asistan, öğretim üyesi seviyesine yükselmek, doçent olmak için, üniversite öğreniminden sonra daha en az 7-8 yıl süren doktora öğrenimi ve doktora sonrası araştırma çalışmaları yapmak zorundadır. Asistanda aranılan vasıfların güçlüğü ve nihayet araştırmada yetişmiş bir ilim adamının memleket kalkınmasındaki önemi de gözönünde tutularak, asistanlara, en az, barem dışı ücret ödeyebilen Devlet müesseseleri ile iktisadî Devlet teşekküllerinde emsallerine verilmekte olan en yüksek ücretlere eşit ücretler verilmesi kalkınma plânının gerçekleşmesi bakımından zaruridir.

b) Üniversitelerdeki asistanlık kadroları bütçe mülâhazaları ile hiçbir kayda tabi tutulmadan arttırılmalıdır.

c) Doçent ve profesörlere verilecek ödenekler yukarıda asistanlar için temenni edilen arttırma ile mütenasip olarak ayarlanmalıdır.

d) Yeni kurulacak üniversitelerle henüz kuruluş halinde bulunan üniversitelere üstün vasıfta öğretim üyeleri ve asistan bulabilmek için, bu üniversitelerde görev alacak öğretim üyelerine ve asistanlara lojman, ek tazminat v.s. gibi özel avantajların sağlanması zorunludur.

e) Tanınmış yabancı üniversitelerde profesör ve doçent ünvanını almış ve ilmi araştırma eserleri ile ehliyetini göstermiş vatandaşlarımızın orada geçen hizmet sürelerini de memlekette geçmiş gibi hesaba alıp, aynı ünvanlarla üniversitemizde görevlendirilmeleri imkânları sağlanmalıdır.

f) İlk sıralarda ve gereken hallerde değerli yabancı profesör, doçent ve uzmanlardan daha geniş ölçüde faydalanma imkânları sağlanmalıdır. Bunun için yabancı eleman kadroları arttırılmalı, bunların Türkiye'ye gelmelerini temin edecek miktarda ödenekler verilmeli ve dışarıya transfer edecekleri döviz miktarı tatmin edici bir seviyeye çıkarılmalıdır.

2. Öğrenciler:

En iyileri geleceğin araştırmacılarını ve öğretim üyelerini meydana getirecek olan öğrencilerin daha iyi yetiştirilmeleri için aşağıdaki tedbirler düşünülmalıdır.

a) Daha ilk ve orta öğretimden itibaren, programlar, öğrencilerin uygulama ve araştırma kabiliyetlerini geliştirecek düzeltmeler yapılmalıdır.

Bu programların uygulanmasını sağlayacak ehliyetli öğretmen bulabilmek için öğretmen ödeneklerinin arttırılması ve laboratuvar çalışması yaptıran öğretmenlere ek ödenekler verilmesi zaruridir.

b) Üniversiteye alınacak öğrencilerin üstün seviyeli olmalarına bilhassa önem verilmelidir.

c) Liyakatlı öğrencilere bol sayıda ve dolgun ücretli öğrenim ve araştırma bursları verilmelidir.

d) Yabancı dil öğretimi:

Memleketimizde araştırmanın gelişmesi için sağlam bir yabancı dil öğretimi zorunludur.

Halen, millî üniversitemizdeki yabancı dil öğretimi yeterli olmaktan çok uzaktır. Üniversite öğrencilerinin ve asistanların meslekleri ile ilgili eserleri, araştırma neşriyatını kolaylıkla takip etmelerine yetecek kadar bir yabancı dil bilgisi edinmelerini sağlamak üzere üniversitelerde yabancı dil okulları açılmalıdır.

e) Kitaplıklar:

Üniversitelerde öğrencilerin geceleri de okuyabilmelerine elverişli kitaplıkların kurulması ön plâna alınmalıdır. Üniversite ki-

taplıkları yüksek öğrenim görmüş mütehassis personel yönetimine verilmeli, bunun için gerekli sayıda yüksek ücretli kadrolar sağlanmalıdır.

f) Yurtlar:

Öğrencilerin, çağdaş medeniyet seviyesinde yaşamalarını, dinlenmelerini ve düşünmelerini sağlayacak şekilde cihazlandırılmış yurtlar, spor ve dinlenme tesisleri kurulmalıdır.

Gençlerde ve halkta araştırma hevesinin uyandırılması ve genel olarak araştırma ortamının hazırlanması için tedbirler:

1. Gençlerde ilmi araştırma ve icat hevesini uyandırmak gayesiyle, «Araştırma» adlı, resimli popüler bir mecmua yayınlanmalıdır.

Bu mecmua, yabancı dillerdeki benzer mecmualardan derlemeler, yer yer renkli resimler ihtiva etmeli, mükemmel bir baskı ile yayınlanmalı ve çok ucuza satılabilmelidir.

2. Gençlerde ve halkta öğrenme, araştırma ve icat zevkini ve hevesini uyandırmak gayesiyle, dünyanın bugünkü medeniyet seviyesini belirtecek vasıftaki icatların, âletlerin, laboratuvar deneylerinin işler modellerini ihtiva eden devamlı bir «Fen ve Teknik Sergisi» Ankara'da kurulmalıdır.

3. Aynı maksatla bir «Tabiat Tarihi ve Teknoloji Müzesi» Ankara'da kurulmalıdır.

Bu iki tesisin kurulmasında, Avrupa'nın büyük şehirlerindeki benzer tesislerden faydalanılmalı ve üniversiteler, Milli Eğitim Bakanlığı ve Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu v.s. ilgili müesseseler arasında işbirliği yapılmalıdır.

TEFTİŞ VE DEĞERLENDİRME

Teftişte amacın, Bakanlığımıza bağlı bütün kuruluşlarda çalışan yönetici, öğretmen ve memurların görevleriyle ilgili çalışmalarını kanun, yönetmelik ve emirlerin ışığı altında değerlendirmek, hatalı çalışmaları saptayıp ilgilileri uyarmak ve bu konuda kendilerine yardımcı olmak, başarılı çalışmalarını takdir ve teşvik etmek ve böylece müesseselerimizi her yönden sağlam ve ahenkli bir çalışma düzenine kavuşturmak olduğu her meslekdaşımızın bildiği bir gerçektir.

Bugün bu amacın sağlanmasında teftiş müessesesinin izlediği yolun genel olarak:

- a) Üç yılda bir yapılan genel teftişler,
- b) Genel teftişler dışında, sicille ilgili terfi ve taltif teftişleri,
- c) Soruşturma ile ilgili teftişler olduğu bilinmektedir.

Üç yılda bir, o da çok yorgun bir çalışma programı içinde yapılan teftişlerin öğretmen ve yöneticileri tatmin etmediği bir gerçektir. Bir müfettişin çoğu zaman bir aylık bir teftişi sırasında 70 - 80 öğretmenin ders ve en az 10 okulun idari teftişini yapmak durumunda olduğu gözönüne alınırsa, zaman darlığından ileri gelen kısa teftişlerin öğretmen ve yöneticilerimizi değerlendirme ve rehberlik yönünden tatmin etmemesini tabii karşılamak gerekir. Teftiş kadrosunun sayı bakımından yetersizliğinden ileri gelen üç yıl aralı ve kısa süreli teftişlerde ancak asil öğretmenlerin teftişleri yapılabilenmekte, bugün bütün okullarımızda, gerekli mesleki formasyondan yoksun, sadece iyi niyetleri bulunan ücretli öğretmenlerin değerlendirilmeleriyle ilgili her hangi bir teftiş yapılmamaktadır. Oysa bu elemanlardan bazılarının varlıklarının yokluklarından daha zararlı oldukları gerçeği karşısında denetlenmemiş bulunmalarının milli eğitimimize çok şeyler kaybettiği muhakkaktır. Ayrıca yeter sayıda branş müfettişi bulunmaması üç yılda bir yapılan bu teftişlerde dahi bazı öğretmenlerin başka branştan müfettişler tarafından teftişlerini zorunlu kılmakta bu durum ise hem müfettişi ve hem de öğretmeni tedirgin etmektedir.

Yönetici ve öğretmenlerin teftiş düşüncesi ve endişesinden uzak olarak görevlerini her zaman en iyi şekilde yapmaları esas olmakla beraber, teftişin oldukça büyük belirli aralıklarla yapılmış olması, bazı yönetici ve öğretmenlerin çalışmalarında gevşetici bir faktör olarak gözlenmektedir. Bu durum düzenli ve verimli çalışma alışkanlığının kazanılmasına engel olmaktan başka, öğretim ve eğitim yönünden aldatici bir çalışmanın yapılmasına sebep olması dolayısıyla öğretmenin kişiliğinin gelişmesi ve ahlâki bakımdan da sakıncalı sonuçlar doğurmaktadır.

Genel teftişler dışında sicille ilgili terfi ya da taltif maksadıyla yapılan teftişler, müfettişler sadece bu maksatla görevlendirilmiş olmaları dolayısıyla gerektiği kadar geniş bir zaman içinde yapılabildiğinden müfettiş ve öğretmen için tatmin edici olmakta bugünkü durumda teftiş müessesesinin en olumlu çalışmasını teşkil etmektedir.

Soruşturma özellikle öncelikli durumu dolayısıyla teftiş kadrosunu genel teftişlerden daha çok meşgul etmektedir.

Bu soruşturmaların çokluğu, hem her şikâyetin Bakanlık müfettişleri yoluyla yapılması gereğini duyan garip bir anlayıştan doğmakta, müfettişin zamanının israfına dolayısıyla kadronun eğitim ve öğretimle ilgili görevlerini yapamamasına sebep olmaktadır.

Bu sebepten mahallen yapılması mümkün olan bir çok soruşturmaların Bakanlık müfettişlerine aktarılmaksızın mahallen yapılması, ancak çok önemli olayların Bakanlık yoluyla soruşturulması teftiş müessesesinin fonksiyonunu psikolojik bakımdan daha etkili kılar.

Teftiş müessesesinin belirtilen fonksiyonlarını tam olarak yürütebilmenin kadronun eleman bakımından takviyesiyle mümkün olacağı bir gerçek olmakla beraber, bu göreve atanacak kimselerde bazı niteliklerin aranması da milli eğitim hizmetlerinin selâmeti bakımından önemlidir.

Her kademeye eleman seçmede çok titiz olunması gerektiği kanısındayız. Aksi tutum taşra örgütünün merkeze karşı saygısını kaybettirmekten başka bir işe yaramamaktadır. Teftiş kadrosuna eleman seçiminde seyrekte olsa keyfi takdirlere göre hareket edilmesi meslekdaşlar arasında müessesenin itibarının zedelenmesine sebep olmaktadır. Örneğin, dört öğretmen ve bir yarıdıcının alet edildiği bir olayın soruşturması sonucu öğretmenlere mecburî nakille birlikte daha başka cezalar verilirken, aynı soruşturmanın sonucu olarak görevinden alınan bir Milli Eğitim Müdürü, diğerlerinin akıbetlerinde hiçbir değişiklik yapılmaksızın hemen Başmüfettiş yapılabilmektedir. Bu gibi tasarrufların bizzat teftiş kadrosu içinde büyük üzüntü ile karşılandığını unutmamak gerekir. Bu isabetsiz tutum müfettişlerin çalışmalarını değerlendirmek yönünden icra dairelerinde de etkisini göstermekte, bu müesseseyi küçümseyen bir psikolojik ortamın doğmasına sebep olmaktadır.

Müfettişin yüksek branş bilgisi, mesleki formasyonu ve geniş tecrübesi yanı sıra, memleket gerçeklerini tanıyan, olayların psikolojik nedenlerine inebilen, peşin hükümle hareket etmeyen sezgisi kuvvetli, toleranslı, geniş kültürlü bir insan olması gerekir. Yetiştigi yılların değer hükümlerinden kendisini kurtaramayan bir

kişinin, kendisinden üstün bir fikir düzeyinde bulunan öğretmeni değerlendirmesi hizmet için bir talihsizliktir.

Dlimizde yeni akımları benimseyen, genç kuşakların gerçekçi eserlerini salık veren öğretmeni aşırı sol düşünceyle niteleyen bir müfettişin varlığı, eğitim ve öğretim hizmetlerine ancak huzursuzluk getirir. Aynı yapıda iki olayın farklı fikir yapısında iki müfettiş tarafından değerlendirilmesi olayın kişilerine çok farklı akıbetler hazırlayabilmektedir.

Müfettişlerimizin sızlanmalara sebep olan diğer bir tutumu da, kanun, emir ve yönetmeliklere göre aksak ya da hatalı olan işler yönünden emir niteliğinde yaptıkları uyarmalar ile tecrübe ve bilgilerine dayalı olarak yaptıkları tavsiye niteliğindeki uyarmalarda fark görmemeleri, her tavsiyeyi ilgililerce yapılması şart olan bir emir saymalarıdır. Bu tutum öğretmenlerde, değerlendirmeyi bazı hallerde objektif olmaktan çıkardığı hususunda geniş bir kanaatin doğmasına sebep olmaktadır.

Teftişte görevin karakteri icabı mutlak objektiflik elde etmeye imkân yoktur. Sonuca nedenleri çeşitli kanaatlerin etkisi olabileceği muhakkaktır. Ancak bu faktörü en az etkin hale getirmek, müfettiş seçiminde yukarıki nitelikler gözönüne alınarak yapılacak titiz bir seçime bağlı görünmektedir.

Bu titiz seçime kaynak olabilecek elemanları bulmak diğer önemli bir sorundur. Bu bakımdan bu görevi gerçek hizmetlerin itibar edeceği bir görev haline getirmek gerekmektedir. Çalışma şartlarının ağırlığı bu göreve lâyık elemanlarımızı böyle bir istekten uzak tutmaktadır.

Her görevin başarıyla yürütülmesinde görevlinin moral durumu ön plânda gelir. Bir müfettiş için, görevinin özelliği dolayısıyla bunun önemi çok daha büyüktür.

Medenî durumu ne olursa olsun, bir müfettişin ailesinden onbeş günden fazla ayrı bulunması ve üstelik bu süre içinde bazan çok ağır hayat şartlarıyla karşılaşması, görevin cazibesini büyük ölçüde azaltan önemli bir sebeptir. Ödenek imkânsızlıklarının doğduğu bu kurumu düzeltmenin sağlayacağı büyük fayda gözönüne alınarak bu sorun üzerine eğilmek uygun olacaktır.

Soruşturmaların iki müfettiş yoluyla yapılması, hem işlerin süratlenmesine ve hem de raporların daha sağlam bir yapı içinde hazırlanmalarına sebep olur.

Bu durumun müfettişin moralî üzerinde büyük etkisi olacağını unutmamak gerekir.

Diğer Bakanlıklar müfettişleri daimi yevmiye aldıkları halde Bakanlığımız müfettişleri sadece merkezlerinden ayrı buldukları günlerde harcırah alabilirler. Seviyesine uygun bir günlük hayat için aldıkları 35 - 40 lira arasındaki günlük harcırahın çoğu zaman tümünü harcamak zorunda kalan müfettişin ağır şartlar içindeki hizmetine karşılık hiçbir maddî menfaati bulunmamakta, taltif yoluyla ayrıldığı son görevindeki maddî durumunu dahi bulamamaktadır. Her üst görevin bir alt göreve göre maddî yönden de üstün olmasını, hele bu üst görev hizmetin şartları bakımından ayrıca ağır da bulunuyorsa, tabii karşılamak gerekir.

FEDERASYON MERKEZ ÖRGÜTÜ

Federasyonumuz Genel Yönetim Kurulu bu yıl 3 toplantı yapmıştır.

Bu toplantılardan birincisinde Merkez örgütündeki işbölümü yapılmıştır. İkincisinde Yıllık çalışma programının saptanması ve öğretmen ve meslek sorunları görüşülmüş ve kararlaştırılmıştır.

Son toplantımız yıllık çalışma raporunun gözden geçirilmesi ve yüce Kurultayınıza hesap verme konularında yapılmıştır.

Bu çalışma döneminde Merkez Yürütme Kurulunuz 50 toplantı yapmıştır. Bu toplantılar ve yapılmaya çalışılan işler raporda gereğince açıklanmıştır kanısındayız.

Geçen çalışma yıllarında Yürütme Kurulu ile Genel Yönetim Kurulu toplantılarında kurulması kararlaştırılan merkez örgütü bölümlerimiz çalışmalarını burada açıklayacağız.

HUKUK İŞLERİ BÖLÜMÜ

I — Hukuk Müşavirliği iş hacmi.

1966 - 1967 yılında, Federasyon Hukuk Müşavirliğine, merkez ve taşra örgütünden gönderilen ve Hukuk Müşavirliğince eylemli olarak el konulan hukuk olayları 600 ün üzerindedir. Geçen yıl 26 ilde kurulan Hukuk Büroları ile Federe derneklerimiz tarafından mahallinde halledilen ve Federasyon Hukuk Müşavirliğine duyurulan hukuk olaylarının miktarı ise, binleri bulmaktadır. Hukuk

olaylarıyla ilgili yazışmalar ve derneklerimizden gelen hukuki olaylar, Federasyon genel yazışma hacminin % 65 ni teşkil etmiştir.

Denebilir ki Federasyon'a her gün, telefon, telgraf ve mektuplarla, pek çok kara haber duyurulmuş, açığa alınma, ihraç, dövülme, yaralama, öldürme, işkence, dağa kaldırma ve linç etmeye teşebbüs gibi, korkunç suç ve cezaların, yürekleri donduran öyküleri anlatılmıştır. Bu çalışma dönemi, öğretmen topluluğu için talihsiz bir yıl olmuştur. Öğretmen meslek topluluğu, bu dönemi, «öğretmen kırım» yılı olarak ilân etmiştir. Bu yıl, Türk Milli Eğitim tarihine, Dengiz devri saltanatının, acı bir hatırası olarak, «öğretmen kırım» yılı şeklinde geçecektir.

Bu, öğretmen kırım yılında, Federasyon Hukuk Müşavirliği, ağır ve yüklü bir iş hacmi içerisinde çalışmak zorunda kalmıştır. Buna rağmen, hukuk personelinin yettiği, mali olanakların elverdiği ölçüde meslektaşlarımızın yardımlarına koşmuş, ızdıraplarının dinmesi için çalışmıştır.

Federe derneklerimiz:

- a) İstişari mahiyette hukuki yardım,
- b) Danıştay ve Yargıtaydaki davalarının izlenmesi,
- c) Avukat gönderilmek suretiyle, mahallinde açılmış dâvalara girilmesini istemişlerdir.

Derneklerimizin, istişari nitelikteki hukuki yardım istekleri hemen yerine getirilmiş, hazırlanan dilekçe, temyiz lâyihası ve açıklamalar, Federasyon Genel Sekreterliği kanalıyla kendilerine iletilmiştir. Yargıtay ve Danıştay gibi, yalnız Başkentte bulunan, üst yargı yerlerindeki dâvalara girilerek izlenmiştir. Derneklerimizin hukuki yardım isteklerinin ağırlık noktasını «avukat» talepleri teşkil etmiştir. Federasyon Hukuk Müşavirliğinin avukat kadrosu geniştir. Ankara'nın en ünlü avukatları, Hukuk Müşavirliğinin kadrosu içerisinde yer almaktadırlar. Daimi kadrolu Hukuk Müşavirliğinden başka, bu avukat arkadaşlarımızla belli dâvalar için anlaşmalar yapılmakta ve görevlendirilmektedirler. Buna rağmen Kars'tan Edirne'ye kadar, geniş bir yurt yüzeyine dağılmış bulunan derneklerimizin, avukat isteklerinin tümünü karşılamak, mali ve personel yetersizliği yüzünden mümkün olmamıştır. Önümüzdeki çalışma yılında, federe derneklerimizin desteği ve bu konu-

daki bilinçli davranışlarıyla mali güç yetersizliğinin ve personel sınırlılığının giderileceğini ümid ediyoruz. O zaman, daha geniş imkânlarla hukuk hizmeti sunmanın olanaklarına kavuşmuş olacağız.

II — Önemli Hukuk Olayları ve dâvalarımız.

Federasyon Hukuk Müşavirliği, Ankara ve Ankara dışında 43 davayı, eylemli olarak kovuşturmuştur. Dâvalarımızın % 75 ini Danıştay'a % 10 unu, Basın Mahkemelerine, % 15 ini de, Genel mahkemelere açılan dâvalar teşkil etmektedir.

a) Danıştay dâvaları.

Milli Eğitim Bakanlığı, eylem ve işlemlerinde, özellikle cezalandırmada insafsızdır. «Öğretmen vekâr ve haysiyetini kırıcı davranışlar» bahanesi altında hiç bir hukuki yanı bulunmayan suçlar ihdas edilmekte ve bu uydurulmuş suçlara, insaf ölçülerinin dışında keyfi ve sorumsuzca cezalar verilmektedir. Dernek ve sendikalarda görev alıp çalışanlar, Atatürkçü ve bilimsel yayınları izleyenler, bunları öğrencilerine tanıtanlar, buldukları il ve ilçelerde, irtica ile, nurculukla, hurafelerle mücadele edenler, sanki teokratik bir devletin memurlarıymış gibi kovuşturulmuş ve cezalandırılmışlardır. Millî Eğitim Bakanlığı bu yıl da keyfi ve sorumsuzca pek çok kararlar almış ve işlemler tesis etmiştir. Danıştay'a açılan dâvalarımızın tümü, Millî Eğitim Bakanlığı aleyhine açılmış ve Bakanlığın keyfi olarak, hukuk dışında tesis etmiş bulunduğu işlem ve eylemlerin iptali istenmiştir.

b) Basın dâvaları. ••

Bu yıl, basın dâvalarımız, açılan dâvaların % 10 u gibi yüksek bir orana ulaşmıştır. Federasyonun, güçlü ve yüksek uygar faaliyetlerinin gelişmesi ve artması oranında, tutucu basından gelen saldırılar da o nisbette artmıştır. Bu gerici basın, Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonunun, kamuoyunda, etkili bir baskı gurubu olarak yer edip yükselmesini, bir türlü hazmedememektedir. Bizim, basın özgürlüğünü, demokratik yaşantının ve 1961 Anayasasının temelleri üzerinde yükselen rejimin, teminatı saydığımızdan kimsenin şüphesi olamaz. Özgürlüklerin savaşını yapan ve bu uğurda sürülmeyi, meslek dışına çıkarılmayı, hatta hayatını vermeyi göze alan bir kuruluş olarak, basın özgürlüğünün aleyhinde bulunmamız ve basının, dâvalar yoluyla sindirilmesini istememiz mümkün değildir. Bununla beraber, basının kötü kul-

lanılmasının da aleyhindeyiz. Basın, şerefli insanları yıpratmak için bir araç olarak kullanılamaz. Ahlâk, karakter, onur ve şerefimiz, hilâfetçi ve şeriatçı gazetelerin elinde çamurlara sürüklenebilir. Basın, bir kısım besleme, miğde zebunu kimselerin elinde, karanlık düşüncelerin, arka niyetlerin, küçük ve aşağı işlerin korucu bir aracı haline getirilmiştir. Federasyon, basınımızın bu tutucu ve kara kesimi için, çağdaş, ileri atılımların öncüsü olarak, sürekli bir şekilde itham edilen, suçlanan bir hedef halindedir. Tüzel kişi olarak Federasyon'a ve onun şerefli yöneticilerine, en akla gelmedik iftiralar edilmekte ve çamur sıçratılmaktadır. Şeref ve onurlarıyla oynanmaktadır. Hukuk Müşavirliği, diğer yıllarda olduğu gibi bu yıl da basının bu kesimiyle uğraşmak zorunda kalmış ve aleyhlerinde dâva açmıştır.

Geçen yıl Adalet ve Hürsöz gazetelerinin 7 şer ay hapse ve ağır para cezalarına mahkûm edildiklerini bildirmiştik. Bu gazeteler bu yıl da haksız ve çirkin suçlamalarına devam ettiklerinden, aleyhlerinde bu defa, tazminat dâvaları açılmıştır. Dâvalarımız Ankara Asliye Hukuk Mahkemelerinde devam etmektedir. Yeni İstanbul aleyhinde açtığımız 3 dâva, af sebebiyle düşmüştür. Adı geçen gazete, Federasyona karşı saldırı ve suçlamalarına gene yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu Gazete aleyhinde, bu saldırılarından dolayı gene iki dâva açmış bulunuyoruz. Son Havadis ve Tercüman gazeteleri de bu yıl, Bakanlığın baskı ve haksız tasarruflarına paralel olarak öğretmenler aleyhinde şiddetli bir baskı ve karalama kampanyasına başlamıştır.

Bu gazeteler aleyhinde de açılmış dâvalarımız, Ankara Basın Mahkemesinde devam etmektedir. Gerici basının saldırılarına bundan böyle de müsaade edilmeyecek her ahlâk ve kanun dışı saldırıları adalet önüne götürülecektir.

c) Federasyon fesih dâvası.

Federasyon, yukarıda görüldüğü gibi basının, güdümlü milliyetçi öğretmen derneklerinin ve siyasal iktidarın sürekli, bitmek ve dinmek bilmeyen bir baskısı altındadır. Federasyonumuz, geçen yıl, siyasal bir baskı sonucu ve Türkiye çapında girilen bir yıldırma hareketinin belirtilerinden olmak üzere kovuşturmayla uğramıştı. Buna rağmen, O zaman, Çankaya Cumhuriyet Savcılığı, Federasyonun çalışmalarını siyasi nitelikte bulmamış ve takipsizlik kararı vermişti. Geçen yıl, bir siyasî makam olan Adliye Ba-

kanlığı, Ceza işleri Genel Müdürlüğü, verilen bu takipsizlik kararını yerinde görmemiş ve Federasyonumuz hakkındaki kovuşturmanın yeniden başlaması için emir vermiştir. Mesleki dert ve dâvalarla, anayasa içi ulusal sorunların dışında, hiç bir faaliyeti bulunmayan Federasyonumuz hakkında, Adliye Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün yeniden kovuşturma emri vermesini, siyasal baskının ağır bir belirtisi sayıyoruz. Dâva, devam etmektedir ve bu dâvadan da şerefli insanlara özgü alın aklıyla çıkacağı-mıza inanıyoruz.

d) Kitle hareketleri şeklindeki saldırılar.

Üyelerimiz hakkında Bakanlıkça alınan kararlar, kendilerine uygulanan cezalar, haklarında tesis edilen eylem ve işlemler, şüphesiz önemlidir. Bu arkadaşlarımız, kış kıyamet demeden çok hissi sebeplerle memleketin dört bir tarafına savrulmuşlar, yerinden yurdundan edilmişlerdir. Yalnız kendileri değil, çocuklarıyla perişan olmuşlar ve ızdırap çekmişlerdir. Burada üzerinde duracağımız olaylar, öğretmenlerin şahıslarından ziyade, temsil ettikleri uygar zihniyete karşı halk ayaklanmaları şeklinde görülen hareketlerdir.

Türk halkı, temiz karakterli, uygar düşünce ve davranışlara kolay uyabilen, üstün yaradılışlı ve sağduyu sahibi bir halktır. Çağdaş düşünceye, uygarlığa karşı ayaklananlar bunlar olamaz. Öğretmen düşmanlığı yapanlar, lâik, sosyal ve çağdaş öğrenimin, kendi çıkarlarını büyük ölçüde sarsacağını gören bir takım yobaz mütegalibe ve kasaba eşrafıdır. Bu zümre öğretmen ve okul düşmanlığının bayraktarlığını yapmakta, öğretmene ve onun temsil ettiği zihniyete saldırmaktadırlar.

Bu yıl, öğretmenlere karşı girişilen kitle hareketlerinin başında Horasan hadisesi gelmektedir. İkinci bir, kanlı Kubilây olayı çıkmasına ramak kalmışken, bir tesadüf eseri hadise yatışmıştır. Çarşıda, sokaklarda ve özellikle Horasan camiinde tahrik edilen halk, bir çeşit dinî coşku içerisinde öğretmen evlerine, okullara ve hükümet konağına doğru yürümüş, kasabada dinî bir tedhiş havası estirilmiştir. Meslektaşlarımız, günlerce üzüntü, ızdırap ve endişe içinde yaşamışlardır.

İkinci olay geçen yıl Çumra'da oldu. Birbirine gece misafirliğine giden ve birisi evli olan iki öğretmenin, bu normal davranışı ilçe halkınca yanlış yorumlanmış ve öğretmenlerin evi sarılmıştır.

Sabah namazını Çumra camiinde kılan cemaat, camiden topluca öğretmenlerin bulunduğu mahalleye doğru yürümüştür. Başlarında imamları olduğu halde, «din ve namus elden gidiyor» diye nümayiş yapılmıştır. Önce, hadisenin büyümesinde rolü olan bir kaç kişi toplanmışken, kalabalık, saat ona doğru cemaatin de gelmesiyle artmış ve 600 kişiyi geçmiştir. Zabıta önleyici tedbir almakla beraber, hadise büyüdüktan sonra, olay yerine gelmiş ve öğretmenleri linç edilmekten kurtarmıştır. Kaymakamın kalabalık arasında bir yere çıkıp, «öğretmenlerin cezalandırılacağı hakkında teminat vermesinden» ve imamların teskin edilmesinden sonra, olaylar yatışmıştır. Derhal Çumra'ya gönderilen ve olaya el koyan avukatlarımız, hadiseyi yerinde incelemişlerdir. Hadisenin haksız ve kasta dayanan bir tahrik olduğu anlaşılmıştır. Konya Milli Eğitim Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığınca yaptırılan kovuşturma sonunda da tahrik tesbit edilmiş ve öğretmen arkadaşlarımızın yerleri değiştirilmekle yetinilmiştir.

Diğer kitle hareketleri ve toplumsal baskılar, Yeşilhisar ve Demirci İlçelerinde de görüldü.

Demirci İlçesi, İlköğretmen Okulunda görevli, meslek dersleri öğretmeninin kooperatifçilik konusundaki açıklamaları, Demirci halı ağaları tarafından (komünistlik) olarak tanıtılmış ve halk, bu çıkarlarının sarsılacağından korkan halı ağaları tarafından öğretmen aleyhinde kışkırtılmıştır. İlköğretmen okulunun (İlâhiyat Fakültesi mezunu) din dersleri hocası ile, ilçeden milletvekilliği adaylığını garantilemek sevdasında olan Müdür de halı ağalarıyla birleşince, (öğretmenin komünistliğinde) karar kılınmıştır. Okulda ve ilçede öğretmeni öldürme temayülleri görülmeye başlamıştır.

Olaya valilik el koymuş, öğretmen il emrine alınmıştır. Federasyona iletilen haber ve çekilen teller karşısında derhal, Federasyon Yönetim Kurulu üyelerimizden Sayın İsmail Hakkı Kaytanlı ile Hukuk Müşavirliğimizden görevlendirilen bir avukat Demirciye gönderilmiştir. Federasyon ekibi, linc edilme korkusuyla evinden dışarı çıkamıyan veya bir tedbir olarak çıkartılmıyan öğretmenle, gündüz irtibat sağlayamamıştır. Federasyon ekibi ancak, gece karanlık bastıktan sonra, açığa alınan öğretmenle temas sağlayabilmiş ve tahkikatını tamamlayabilmiştir. Manisa Valiliği gereken dikkati ve titizliği göstermemiştir. XX nci yüzyılın ikinci yarısında ve lâik bir uygar ülkede, öğretmene, ((Kooperatifçilik-

ten bahsetti diye) karanlıkta yaşama hakkı tanımak, o il ve o memleket için, iğrenç bir yüz karasıdır.

Hadiseden hemen sonra, gerçekte komünizmle değil, Anayasa ile mücadele eden, Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği, Demirci'de şubesini açmıştır. Bundan sonra, okullara baskı hareketi Demirci'li halı ağalariyle elbirliği yapan bu şubenin kontrolü altında yürütülecek ve ilçede ne kadar uygar ve anayasacı kuruluş varsa «komünist suçlamaları» altında sindirilecektir.

Yeşilhisardaki hadiseler de üzücü olmuştur. Burada da halk ayaklanmış ve öğretmenleri linç etmeye kalkmıştır. Sanıklar, halkı kıskırtanlar tutuklanmışlarsa da delil yetersizliğinden salı verilmişlerdir.

Burada bir gerçeği açıklamakta fayda vardır. Halk daima haksız, saldırılar daima yersiz, öğretmen her zaman haklıdır demek gibi bir saplantı ve yargı içerisinde olmamak lâzımdır. 125 bin kişilik öğretmenler kitlesi içerisinde de, eski tabirle söylemek gerekirse, beşeri zaafarla hareket edenler vardır ve olmuştur. Aslanan ve Federasyon olarak arzu edilen husus, bu gibi davranışların ve işlenen suçların tümüyle öğretmenlere mal edilmemesi ve olayların bireysel ölçüler içerisinde değerlendirilmesidir.

III — Başkent dışındaki çalışmalar.

Federasyon Hukuk Müşavirliği, diğer yıllarda olduğu gibi, Başkent dışında da, hukuk olaylarına koşmuş ve yerinde incelemeler yapmıştır. Zaman zaman, hadiselerin önemlerine göre derhal hadise mahalline gönderilmiş, yerinde incelemeler, hukuki yardımlar, kovuşturmalar yapmış ve davalara girmiştir.

Bu öğretmen kırımı döneminde, talihsiz illerimizden biri de Samsundu. Samsunlu meslektaşlarımız, benzer hadiselerde görüldüğü gibi, huzursuz edildiler, sürüldüler, mevsimin en insafsız döneminde, karda kışta çoluğu çocuğu varmış demeden sürüldüler. Olaylar yerinde incelendi ve hukuki yardım yapıldı. Danıştayda dâvalar açıldı.

Samsundan sonra, Karasu'ya, Adana'ya, Demirci'ye gidildi. Çarşamba olayları yerinde incelendi. Bakanlık ve ilin haksız işlemleri, dâva edildiler. Önümüzdeki çalışma döneminde, hadiselerin yerinde incelenmesi için, gerekli olanakların hazırlıkları içinde bulunuyoruz.

IV — Er - Öğretmenlerin eğitim tazminatları

443 sayılı Eğitim Ödeneği Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığınca yanlış yorumlanmaktadır. Bilindiği gibi, 291 sayılı Kanuna göre, öğretmenler, Milli Savunma Bakanlığı emrinde görevlendirilmekte fakat, Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında kalmaktadırlar. Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında göründükleri halde, Milli Savunma Bakanlığı emrinde ve eğitim tugaylarında çalıştırılan öğretmenlere eğitim tazminatı ödenmemektedir. 443 sayılı Eğitim Tazminatı Kanununda, er - öğretmenlere tazminatın ödenmeyeceğine ilişkin hiç bir hüküm bulunmamaktadır. Kanunun amacı, ilköğrenim seviyesinde öğrenim yapan, tüm kurumlardaki öğretmenlere maddi destek olmaktır. İlkokul öğretmenin, — ilkokul seviyesindeki öğrenim hizmeti değişmediği sürece — nerede hizmet görürse görsün, eğitim tazminatı alması, onun kanunî ve meşru hakkıdır. Hukuk Müşavirliğimiz yaptığı incelemede, tazminatların ödenmeyişinin nedenlerinin, kanunî sakınca olmayıp, Milli Eğitim Bakanlığıyla, Maliye Bakanlığındaki alt kademe muhasebe uzmanlarının, yanlış ve keyfi işlemlerinden ileri geldiğini tesbit etmiş bulunmaktadır.

Mamak Er - Eğitim Merkezlerinden gelen başvurular üzerine, Hukuk Müşavirliğimiz harekete geçmiş ve Türkiye'deki diğer er-eğitim tugaylarıyla irtibat kurmuştur. Hazırlıklar tamamlandığı zaman, hadise Danıştay'a götürülecektir.

V — Ankara Öğretmenler Derneği aleyhine açılan dâva.

Ankara Öğretmenler Derneği, Bakanlık ve Milliyetçi öğretmenlerin güdümünde bir dernektir. Henüz, federe durumunu muhafaza etmekle beraber, Federasyonu yıpratıcı çalışmalarına devam etmektedir. Dernek, Ankara'da tapuyla malik bulunduğu binadaki, ortaklık haklarımızı tanımamaktadır. Yeni binamıza taşındıktan sonra, yerimize bıraktığımız TÖS'ü, binadan çıkarmış ve kapıları kitliyerek içeri sokmamıştır. Dernek hakkında müdahalenin men'i dâvası açılmış ve binanın bir yedi emin aracılığıyla yönetimi için, tedbir istenmiştir.

VI — Bakanlık teftiş ve yargılama örgütü üzerindeki Hukuk Müşavirliği çalışmaları.

a) İl Disiplin Kurulları.

İdari yargı, idarî kovuşturma ve idarî yargı üst kuruluşları, bir meslekte huzuru sağlayan en önemli müesseselerdir. Öğretme-

nin huzursuzluğunun köklü ve derin nedeni, Milli Eğitim Bakanlığı yargı ve yönetim örgütünün bozukluğudur. Bozukluk bünyededir. Bozukluk, bu örgütlerin âdil ve tarafsız işlememelerindedir. İdare ile öğretmen anlaşmazlıklarının ilk çözüm yeri il disiplin kurullarıdır. Hukuk Müşavirliğimiz il disiplin kurullarıyla ilgili geniş çalışmalar yapmış bulunmaktadırlar. Bunlar raporlar halinde mevcuttur. Kurulların, valilik ve Milli Eğitim Müdürlerinin başkanlıklarında kurulmuş olmaları, bu kuruluşların tarafsız ve âdil çalışmalarını büyük çapta önlemektedir. Disiplin kurulları, valilerin ve milli eğitim müdürlerinin baskı aracı durumuna gelmektedir. Kötü ve haksız işlemler, yargı organları kararları maskesi altında kamufle edilmektedir. Disiplin kurullarındaki il encümen azalarının bulunuşu, yersizdir. İlkokul öğretmenlerinin özel idarelerden maaş aldıkları dönem için yerinde olan bu durum, öğretmenlerin genel bütçeye geçmeleriyle konuluş sebebini kaybetmiştir. Encümen âzası, il disiplin kurullarına siyasal etkileri taşıyan bir unsurdur.

b) Gerek ilköğretim müfettişleri, gerek ortaöğretimi denetleyen Bakanlık müfettişleri, yargılama, soruşturma ve kovuşturma teknikleri ile, hukukî formasyon bakımından çok zayıf ve yetersizdirler. Bakanlık Müfettişleri yargılama ve soruşturma tekniklerini, bir önceki müfettişten görüp sorarak öğrenir. Bu usul, terkedilmelidir. Meslekte, hizmet bekleyen ve hukuk nosyonu veren öğrenim müesseselerini, kendi gayretleriyle bitirmiş meslektaşlarımız bulunmaktadır. Bunlar, soruşturma ve yargılama kuruluşlarında çalıştırılmak üzere çağrılmalıdır. Genel yargı organlarında görevlendirilen bir yargıç için, lise üzeri 6 yıllık bir meslekî hazırlık dönemi öngörülmüştür. Milli Eğitim Bakanlığında ise, ömründe idarecilik yapmamış bir coğrafyacı, teftiş mekanizmasına alınabilmekte ve 125 bin kişilik öğretmen kitlesinin kaderi bu ve benzeri kimselerin eline terkedilmektedir.

c) Müfettişler meslekî ve genel kültür bakımından yetişmiş ve uzman kişiler olmalıdırlar. Özellikle, Siyasal ve sosyal konularda tam ve özlü bir öğrenim görmüş olmalıdır. Henüz, 1961 Anayasasıyla kurulan ve yerleştirilmek istenen rejimin ruh ve yapısını anlamamış müfettişler vardır. Halbuki, okullar ve bir milletin eğitim teşkilâtı, her şeyden önce, anayasa ile kurulan rejimin ruh ve mânasını, genç gönüllere sindirmek ve hazmettirmekle görevlidir. 1961 Anayasasıyla kurulan rejim, bütün açıklığı ve kesinli-

giyle ortadadır ve bu rejim (komünist ya da komünizme açık bir rejim) değildir. Bizim, Anayasayı bu açıdan gördüğümüz yolundaki bütün kasıtlı iftiraları nefretle reddediyoruz. Fakat gene bu anayasa, XVIII nci yüzyılın su katılmamış, saf kapitalizmini de öngörmemektedir. Soruşturmanlar, Anayasayı bu iki uçtan birisi açısından düşünmekte, yorumlamakta ve uygulamaktadırlar. Bu yolla da pek çok, gerçek milliyetçi, memleketsever olan öğretmenler harcanmaktadır. Anayasada devletin niteliklerini belirliyen 2 nci maddeye dikkat edilmelidir. Oradaki: «...Lâik ve sosyal bir hukuk devleti» kavramı iyi değerlendirilmemektedir. En masum sosyal davranış ve eylemler, komünist ithamı altında hemen boğulmaktadır. Sürülenlerin hepsi, sosyal bir devletin asgarî şartlarını yerine getirmek için çalışan kimselerdir. Halbuki anayasa ile verilmiş bir görevi yerine getirdikleri için takdir edilmeliydiler. Hukuk Müşavirliği kendilerini alkışlamaktadır.

d) Bakanlık Disiplin Kurulu ile Bakanlık Müdürler Komisyonu ilişkileri sağlam esaslara bağlanmamıştır. Disiplin Kurulu ile Müdürler Komisyonu arasında görev ve yetki karışımı vardır. Müdürler Komisyonu bir yönetim yeridir. Disiplin kurulu ise yargı organıdır. Çoğu zaman, yargı organı olarak, disiplin kurulunun el koyması gereken bir olayda, yargı görevi bulunmayan müdürler komisyonu el koymakta ve karar vermektedir. Müdürler Komisyonu ile, Disiplin Kurulunun görev ve yetkileri açıkça belirtilmeli ve birbirlerinin görev alanlarına karışmamalıdır. Bu yılki sürülme ve nakil olaylarının sebepleri adi ağır suçlar olarak gösterildiği halde, disiplin kurulu el koymamış ve bir yönetim organı olan müdürler komisyonu yoluyla halledilmiştir. Müdürler komisyonu da ceza veremediği için, bir ihtar veya üç günlük maaş kesimini gerektirecek bir suç karşılık olarak, nakil kararı almıştır. Naklin ise, üç günlük maaş kesimi cezasından çok daha ağır bir tasarruf olduğu aşikârdır.

e) Disiplin kurullarında sözlü savunma usulü kabul edilmelidir. Bunun için disiplin kurulları, yazılı usule tâbidirler. Suçlanan öğretmen disiplin kurullarınca dinlenmemektedir. Halbuki yargılamanın temel şartı, yargıcın suçluyla doğrudan doğruya yüzyüze gelmesidir. Personel kanunu, memurlar için kurulmuş il ve bakanlık disiplin kurulları için sözlülük usulünü kabul etmiştir. 1702 ve 4357 sayılı kanunlarda da personel kanununa paralel hükümler getirilebilir.

VII — Dinin, lâik Türkiye Cumhuriyetinde, kamu hizmetlerine etkisi ve müfettişlerimiz.

Lâik bir devlet olan Türkiye Cumhuriyetinde, muhakkik müfettişlerimiz, bir kamu görevlisi olan öğretmenleri, din karşısındaki tutumlarına, dinsel inanış ve kanaatlerine göre ayırmakta ve tahkikatlarını bu noktalar üzerinde yapmaktadırlar.

Hukuk Müşavirliğinde incelenen tahkikat evraklarının bir çoğunda, öğretmenlere, namaz kılıp veya oruç tutup tutmadıklarının sorulduğu görülmüştür. Bu, uygar bir devlette, kamu görevi kavramının bilincine varamamak demektir. Ve lâik bir devlette tehlikeli bir tutumdur. Anayasa, vicdan özgürlüğünün korunması hakkındaki Kanun ve Siyasî Partiler kanunu bir tarafa, Bu, Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesine aykırıdır ve dâva konusu edildiği takdirde 5 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılmıştır. 163 ncü madde, devletin din kurallarına uydurulması şeklindeki çalışmaları kesin olarak yasaklamış ve ağır ceza müeyyidesine bağlamıştır. Bir müfettiş, bir devlet memurunun başarısını din açısından değerlendirdimi o müfettiş, devletin lâik, siyasal ve sosyal yapısını din kaidelerine uydurma çabası içerisinde demektir. Halbuki, kovuşturma, soruşturma ve yargılamada temel ilke, öğretmen ve diğer kamu görevlilerinin kanaat ve dinsel inançlarını araştırmak değildir. Lâik bir devlette öğretmen ya da diğer bir memurun dinsel inançları araştırılmaz. Çünkü, devlet hizmetlerinin, yürütmesinde buna göre karar verilemez. Muhakkik müfettişler, öğretmenleri kamu hizmetleri açısından değerlendirirken onların kamu görevine ilişkin yönetmelik, tüzük ve kanun hükümlerine bağlı kalıp kalmadıklarına, bunların da üzerinde genel insanlık değerlerine göre davranıp davranmadıklarına bakacaklardır.

BASIN YAYIN BÖLÜMÜ

Öğretmenler gazetesinin 19 Kurultay dönüşü 82. sayısı çıkarılmış sonra gazete tatile sokulmuş, 19 Eylülde tekrar yayım hayatına başlatılmıştır.

Federasyonumuzun yayın organı gazetemiz geçen yılki uygulamada abone azlığından ve ilân verilemediğinden zarar edilmek pahasına çıkarılmış olduğundan, bu çalışma yılında da aynı sonuçla karşılaşmamak için tetbir alınmış önce 2 ay süre ile çıkamamış-

tir. Ayrıca bu konu 22 - 25 Ekim günlerinde yapılan Yönetim Kurulu ortak toplantısı gündemine alınarak görüşülmüş derneklerimize birer tane bedeli karşılığı ve parasını ödeyen abonelerine gönderilmesi, bunun dışında gazete göndermek zorunluluğu olmayan hiç bir kuruluş veya kişiye gazetenin gönderilmemesi, ancak bunların toplamı sayısı kadar basılmasına karar verilmiştir. Böylece bilânçoda da görüleceği gibi gazetenin bütçemizi daha çok sarsması önlenmiştir.

Gazetemizin, okurları yer yer sözle veya bazen yazıyla, dizgi baskı, mizampaj ve kaliteli yazılarıyla günden güne düzeldiğini ifade etmişlerdir. Bu konudaki yargı sizlerin olacaktır.

Yayın organımız bir sorumlu yazı işleri müdürü ve birde teknik sekreterin çalışmaları sonucu çıkmaktadır. Zaman zaman yazı, resim sıkıntısı çeken gazetemize hiç bir karşılık beklemeden devamlı haber yazı ve resim göndermiş olan meslektaşlarımıza huzurunuzda teşekkür etmeyi bir kadirşinaslık sayıyoruz.

Gazetemiz yayın hayatında eğitim, öğretim ve öğretmen sorunlarına geniş yer vererek haber ve olayları yakından izliyerek okuyucularına iletmiştir.

KAMP VE TURİZM BÖLÜMÜ

Bir ders yılı süresince yorulan, dernek üyeleri öğretmen ve arkadaşlarımızın dinlenmeleri için, Federasyonumuzun İstanbul Burgaz adasında bulunan kendi malı kamp binasında ve bahçesindeki çadırlarda, tam olanaklarını kullanmak suretiyle 1966 yaz döneminde dinlenme kampını açmıştır.

15 günlük dört devreli iki ay süre ile açılan dinlenme kampımızın gerekli onarım ve demirbaşları tamamlanmış veya yenilenmiştir.

Kamp süresince, kâr gözetmeksizin daima kampçıların tam bir dinlenme yapmaları düşüncesinden hareket edilerek hizmet amaç edinilmiştir.

Kampımıza katılan meslektaşlarımızla kamp yöneticilerinin her devrede ortaklaşa konuşup kararlaştırdığı inceleme gezileri de yapılmıştır. Böylece öğretmenler ve yakınları İstanbulun görülmeye değer tarihi eserlerini, müzelerini, fabrika ve diğer tesislerini görüp değerlendirme olanağı bulmuşlardır.

Dinlenme kampımızın 1966 yaz döneminde 15 günlük kamp ücretleri belirli piyasa pahalılığına rağmen arttırılmamış 225 TL. sı muhafaza edilmiştir.

Kampta 4 devrede 390 öğretmen ve ailesi fertleri yararlanmış-
tır. Biliyoruz bu çok azdır geçen yıllardan beri kamp adedini gü-
zel yurdumuzun diğer sahillerinde birer kamp açmak sureti ile
daha çok meslektaşlarımızın dinlenmesini sağlamayı düşünüp, ta-
sarladıkça da, maddi olanaksızlık ve teknik aksaklıklar yüzünden
bu fikri gerçekleştiremedik.

DERNEKLERLE İLİŞKİLER BÖLÜMÜ

Federasyonumuzun genişleyen bu bölümünde hizmetlerin der-
neklerimize iletilmesi için çaba harcanmıştır. Derneklerimizden
gelen bütün haber, olaylar, istekler bu bölümde incelenmiş ve de-
ğerlendirilmiştir.

Federe derneklerimizden 11 adedi, bazı yanlış anlamalarla
feshedilmiştir. Buna paralel olarak Dereli, Karayazı, Finike, Er-
gani öğretmenler dernekleriyle Ankara Öğretmenleri ve Eğitim-
leri Derneği yeniden Federasyonumuza bağlanma dileğinde bulun-
muş ve tüzük hükümleri yerine getirilerek adı geçen dernekler fe-
dere edilmişlerdir.

a) 43 öğretmenler derneğimizi çeşitli konuları inceleme bakı-
mından Genel Başkanımız, Yürütme Kurulu Üyelerimiz ve Merkez
Baş Hukuk Müşavirimiz Avukat Şevki Öcal ziyaret etmiştir.

b) Ayrıca, 54 il ve ilçe kapsamında, Yürütme Kurulumuz
meslektaşlarımızla sohbet toplantıları yapmıştır.

c) Amasya, Adana, Samsun, Anamur, Hendek, Horasan ve
İzmir'deki öğretmen olayları üzerinde önemle ve titizlikle durul-
muş, yurdumuzun çeşitli yer ve bölgelerinde Anayasa dışı, hukuk
dışı birtakım eylemlere ve işlemlere maruz bırakılan öğretmen
arkadaşlarımızın hakları savunulmuştur.

Bu konular Millet meclisine, Cumhuriyet senatosuna intikal
ettirilebilmiş, bildiriler yayınlanmış, basın toplantıları yapılmış-
tır. Kamu oyu ve yönetim etkilendirilmiştir.

d) Bu arada haksız işlemlere uğrayan, ailece mağdur olan
ağır hastalığa tutulan, trafik kazası geçiren öğretmen meslektaş-

larımıza TÖDMF yardım fonundan yardım yapılmıştır. Mağduriyetleri ve sıkıntıları elden geldiğince önleme yoluna gidilmiştir.

e) Doğu bölgemizde meydana gelen deprem bizi ziyadesiyle üzmüş, bir heyetimiz derhal deprem bölgesine giderek, öğretmenlerimizin ve halkımızın acılarını paylaşmıştır, yaralarını sarmaya çalışmıştır. Bu konu ile ilgili öğretmenlerin dert ve dileklerini tesbit etmiş, bunları geniş bir rapor halinde, Sayın Cumhurbaşkanına, Sayın Başbakanına, Sayın Milli Eğitim Bakanına ve diğer ilgililere duyurmuştur. Öğretmenlerin isteklerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmuştur.

Bu arada Federasyonumuz kendi yardım fonundan ayırdığı 35 bin lirayı anında, depremden zarar gören öğretmen arkadaşlarımıza ve ailesine yerinde dağıtmış, azda olsa maddi zararlarını karşılamaya çalışmıştır. Doğu bölgesindeki dernek ve sendika yöneticilerimiz, öğretmenlerimiz büyük bir güç ve dayanışmayla halkın ve felâkete uğrayan öğretmen arkadaşlarının, ailelerinin yardımlarına koşmuşlardır. Çocuğunu kaybeden, ailesini kaybeden öğretmenlerin bile vatan ve halk sevgisiyle dolu gayretleri, yardım çabaları gözlerimizi yaşartmıştır.

Muş, Bingöl, Varto, Hınıs, Karlıova öğretmenlerine, dernek ve sendika yöneticilerine bu büyük dayanışma ve gayretlerinden ötürü teşekkürü bir borç biliriz. Bütün sıkıntılı günler boyunca meslek örgütlerinin faaliyetleri yaraları sarıcı, acıları dindirici, arkadaşlarını ve ailelerini sıkıntıdan kurtarıcı ve halka yardımcı bir yönde olmuştur.

f) TÖDMF bu yıl yardım fonundan, deprem, hastalık, haksız işlem, trafik kazasına uğrayan meslekdaş ve meslekdaş ailesine olmak üzere toplam olarak 46.402,70 lira yardım yapmış bulunmaktadır.

TÖDMF — TÖS İLİŞKİLERİ

Türkiye Öğretmenler Sendikası'nı TÖDMF kurmuştur. Bizim Sendikamız olan bu sendikanın gelişmesinden büyük mutluluk duymuşuzdur. Gelişmesi için çabalarımız eksik olmamıştır. Her gittiğimiz yerde bütün öğretmenlerin Sendika çatısı altına toplanması yolunda fikirler söylemişizdir. Ancak, TÖS yöneticileriyle belli bir konuda anlaşmazlığımız vardır. Raporumuzun örgütlenme bölümünde ifade ettiğimiz görüş, TÖDMF'nin varlığının sür-

dürülmesi idi. Ancak, Sayın TÖS Merkez yöneticileri bu görüşün karşısına çıkmışlar, TÖDMF'nin kendini hemen feshetmesini istemişlerdir. Cemiyetler Kanunu yürürlükte bulunduğu göre bu kanalın boş bırakılmasının sakıncalı olacağı düşüncesiyle ve diğer yandan Türkiye'de kişileri tek tek kurtarmak değil bir bütün olarak mesleğin teminatını sağlayıncaya kadar çoklu bir savaş vermek zorunluğunun gerçekçiliği ve bilimselliği açısından TÖDMF'nin kendisini feshetmesinin gereksiz olduğunu ileri sürmüştür. TÖS yöneticisi arkadaşlarımızın bu konuda bizleri anlamamasını Türkiye'deki meselelerin bütünüyle aydınlığa çıkmamasından ileri geldiğini sanıyoruz. Şimdi bu arkadaşlarımızın düşüncelerinden vazgeçtiklerini ümit etmek isteriz. Bu ufak anlayış farklarının dışında Türkiye'deki öğretmen sendikacılığının, büyük öğretmen topluluğunu çatısı altına alma yolundaki gayretlerimiz elbetteki bundan sonra da durmayacaktır. Biz, öğretmenin sendikalaşması konusunda daima o yolda çaba vereceğiz.

YAZI İŞLERİ VE GENEL ARŞİV BÖLÜMÜ

Çalışma yılımız içinde büro personelinin titiz tutumu ve davranışları sonucu gelen ve giden evrak, herhangi bir gecikmeye meydan vermeden zamanında işlem görmüştür.

Bu dönemde derneklerimiz ve diğer kuruluşlarla yapılan yazışmalar 3980'e kadar yükselmiştir.

Eski çalışma yıllarına ait bütün evrakları, yeniden yaptırılan arşiv dolabında, desimal sistemle düzenlenerek arşivlenmiştir.

KÜLTÜREL ÇALIŞMALAR

a) Gerek çeşitli kuruluşların, gerekse Bakanlığımız ve kişisel çabalarıyla ortaya çıkan meslektaşlarımızın eğitsel ve kültürel değeri olan eserlerinin halka ve meslek oyuna sunulmasına, tanıtılmasına hizmet eden KÜLTÜR ve EĞİTİM sergimizin 8 incisi Giresunda açılmış bulunuyor. Bu sergi için zaman ve emek veren kuruluşları ve Milli Eğitim Bakanlığı ile kendi adına katılan meslektaşlarımızı kutlarız. Sergiye katılan kuruluşlar hizmetleriyle meslektaşlarımıza ve halka bilgi vermekle kalmamışlar, onların araştırmacı, bulucu ve yaratıcı yanlarını da etkilemişlerdir. Ge-

lecek yıl daha zengin ve verimli bir sergi hazırlamak için şimdiden işe girişmek çok yerinde olacaktır.

b) Her yıl olduğu gibi bu yılda ulusal bayramlarımızı büyük bir içdenlikle kutladık. Günün anlamlarını belirten bildiriler yayınladık. Törenlere öğretmene yaraşır bir şekilde katıldık ve Türk öğretmenini temsil ettik. Kadınlar Birliği, Türkiye Milli Gençlik Teşkilâtı, 27 Mayıs Milli Devrim Derneği, Yüksek öğrenim öğrenci örgütleri, Öğretmen Sendikaları ile ortaklaşa anma, kutlama günleri düzenledik, Devrim haftası yaptık. Büyük Atatürk'ü Türk Milli Eğitimine hizmeti geçen Mustafa Necatiyi, Yücel'i ve Tonguc'u andık. 16 Mart, 17 Nisan günlerini değerlendirdik. Devrim şehidi öğretmen Kubilay için bildiriler yayınladık.

Basın toplantılarıyla çeşitli sorunlarımızı kamu oyuna duyurduk. Atatürk ve devrim ilkelerine bağlı kardeş kuruluşlarla tam bir işbirliği içinde olduk.

c) Gençliği çocuk yaşta yakalayıp yetişme hayatı boyunca etkisi altında bırakan, onları gerçek yurt sorunlarına eğilmekten alıkoyan, enerjilerini boş yere harcamalarına sebep olan, iyi ve doğruya yöneltmiyen zararlı yayınlardır. Bu nedenle «7-18 yaş arasındaki çocuk ve gençliği zararlı yayınlardan, kötü filimlerden, kahvelerden, oyun salonlarından koruyucu ve eğitsel değeri olan yayınlarla, kültürel faaliyetlere kavuşturucu» Başkan Uysal eliyle Millet Meclisine verilen Kanun teklifimiz büyük ilgi uyandırmış, bu konu üzerinde Milli Eğitim Bakanlığının da Hazırladığı Kanun Tasarısı ile birleştirilerek görüşülmesine başlanılmıştır.

ÖĞRETMENLERİN ÖZLÜK HAKLARI İLE İLGİLİ KANUN ÇALIŞMALARI

Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu, Türk öğretmenlerinin ekonomik ve sosyal haklarını yasalarda garanti altına almayı sağlamak için bu yıl da büyük bir gayret göstermiştir.

Çeşitli konularla birçok kanun teklifleri hazırlanıp Genel Başkanımız Hayrettin Uysal ve diğer öğretmen dostu parlamento üyeleri tarafından Millet Meclisine sunulmuştur. Bunlardan bazıları görüşülmekte olup, bazı teklifler de Millet Meclisinin ilgili komisyonlarında, reddedilmiştir. Bu çalışmalarımızı özetlersek:

a) 624 sayılı Sendikalar Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin kanun teklifi Millet Meclisine sunulmuştur. Teklifte, Sendika yöneticilerinin çalışmalarını teminat altına alan sendika üyelerine bazı haklar tanıyan, Sendika Başkanlarını görev süreleri boyunca maaşsız, ya maaşlı izinli sayan maddeler yer almaktaydı.

Fakat bu kanun teklifi, Adalet Komisyonunda reddedilmiştir. Genel Kurul ve diğer komisyonlarda olumlu sonuç almak için gayret gösterilecektir.

b) Bilindiği gibi, 657 sayılı Personel Kanunu'nun mali hükümlerinin uygulanması Bakanlar Kurulunca ertelenmiştir. Biz, TÖDMF olarak bu kanunla ilgili çabalarımızı bu yıl da sürdürdük.

Bu konudaki:

1. Öğretmenlik, kuramsal bir sınıftır.
2. Öğretmenlik, ilk, orta, lise, meslekî, teknik okullarla yüksek okulların eğitim ve her kademedeki yönetim hizmetlerini kapsayan tek dereceli bir meslek sınıfıdır.
3. Öğretmenlik meslek sınıfında yönetim hizmetleri (Bakanlık merkez ve taşra yönetim hizmetleri dahil) geçici hizmetlerdir. Katı bir yöneticilik sınıfının, bugünkü yönetim örgütlenmesi ve ihtiyacıyla de olsa kurulmasına çalışılması, öğretmenlik meslek sınıfının özelliğine aykırıdır.
4. Öğretmenlik meslek sınıfının maaş tavanı, 1000 gösterge rakamıdır.

Bu meslekte geçen her yıl, bir kademe ilerlemesidir.

1000 gösterge rakamı, ilkokul öğretmenlerinin, 27 yılda erişebilmesi gözönünde bulundurularak, 27 eşit kademeye ayrılır.

5. Yüksek tahsilli öğretmenin, yüksek tahsilli olmayan öğretmenle arasındaki fark, aynı sınıf içinde her ders yılı bir kademe olarak (yüksek tahsilde geçen süre, varsa bunun üstündeki yetiştirme süresi ve meslekî gelişme teşvik süresi) farkıdır.

6. Meslekî teşvik süresi, bir defaya mahsus olmak üzere ve birinci yüksek tahsil müddetinin, bir katı olarak verilir.

7. Bu tüzüğün uygulanmasına geçilirken 6273 sayılı intibak kanunundan kadrosuzluk sebebiyle yararlanamıyan öğretmenlerle eğitimcilerin geçmiş hizmet yılları birer kademe olarak dikkate alınır, hakları verilir.

8. Millî Eğitim Bakanlığının içinde, ya da dışında eğitim hizmeti gören öğretmenler, öğretmenlik meslek sınıfına dahildirler. (Kütüphaneci öğretmen, beslenme eğitimcisi öğretmen, halk eğitimcisi, hapisane öğretmenliği gibi..)

Maddelerde topladığımız önerilerimizin gerçekleşmesine çalışılmıştır.

Ayrıca, öğretmenlerin 657 sayılı Personel Kanununun dışında bırakılmalarını öngören, daha önce Eğitim Komisyonunda 1 oy farkla reddedilen kanun teklifi, 8 Haziran 1967 günü Maliye Komisyonunda da reddedilmiştir. Genel Kurulda olumlu sonuç almak için çaba gösterilecektir.

c) Yedi yıllık öğretmen okulunu bitirenlerin, lise mezunu işlemleri yaparak üniversiteye devamlarını sağlayacak olan kanun tasarısı Millet Meclisinden çıkmıştır. Bu hakkın bütün öğretmen okulu mezunlarına tanınması gayretimiz sonuç vermemiştir. Ancak bunu sağlayabilmek için yeni çalışmalara girmek zorunluğu vardır.

d) Öğretmenlik mesleğinin cazip hale ve güçlü bir duruma getirilmesini sağlayıcı önerilerden birisi de «Öğretmenler Yardımlaşma Kurumu Kanun Teklifi» dir. Bu teklif Millet Meclisi Eğitim Komisyonunda görüşülmekte olup, kanunlaştığı takdirde, öğretmenlere ait Ordu Yardımlaşma Kurumlarına benzer kuruluşlar faaliyete geçirilecek, meslektaşlarımızın çeşitli ihtiyaçlarını bu kurumlardan ucuz fiatla elde etmeleri mümkün olacaktır. Sağlık durumu, emeklilik durumu garanti altına alınmış olacaktır.

e) Genel Başkanımız Hayrettin Uysal ile Adana Milletvekili Mahmut Bozdoğan'ın ortaklaşa verdikleri, 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesini öngören kanun teklifi ile, kanunun şimdiye değin uygulanmasındaki aksıyan birçok yönlerin düzeltilmesi olanağı sağlanacaktır. Teklif eğitim komisyonunda görüşülmektedir.

Yapılan bu teklif ile getirilmek istenilen yenilikler şunlardır.

1. Kanun teklifinde okul inşaatları mahalline bırakılmakta, Bayındırlık Bakanlığından alınıp, Millî Eğitim Bakanlığında kurulacak bir «Yapı İşleri Örgütü» ne verilmektedir.

2. Kanun teklifinde, ilköğretim dâvâsının çözümü için 1972 yılına kadar okulsuz öğrenci bırakılmaması ve gerekli tesislerin kurulması öngörülmektedir.

3. Kanun teklifinde, açık öğretmenlikler için en az ortaokul çıkışlı öğretmen vekili kullanılması da birtakım esaslara bağlanılmaktadır.

4. Kanun teklifinde, ilçe ve illerdeki ilkokullarla orta öğrenim kurumlarının yıllık eylemli öğretim sürelerindeki (Ders yılının bitmesi - başlaması bakımından) farklılık ortadan kaldırılmaktadır. Köylerde ise durum 170 gün olarak saptanmaktadır.

5. Kanun teklifinde, İlkokul Müdürlerinin atanması işi Bakanlıktan alınıp illere bırakılmakta, kırtasiyecilik önlenmektedir.

6. Kanun teklifinde, seminerler yeniden düzenlenerek, seminer çalışmalarına katılacaklara 15 lira günlük verilmesi öngörülmektedir.

7. Kanun teklifinde, nüfus kâğıdı olmayan öğrenciler, devamsızlıklar, itirazlar, cezalar ve kurul çalışmaları hakkında da düzenleyici yeni görüşler getirilmektedir.

8. Kanun teklifinde, görevlendirilecek üye, teknik eleman, mahalle veya köy muhtarlarından kurulacak komisyona yolluk öngörülmektedir.

9. Kanun teklifinde, ilköğretim dâvasının halli için gerekli gelir kaynaklarına açıklık verilmekte, izlenilmesi düzenlenmekte, okul eşyası ve ders araçları için yeni hükümler getirilmektedir.

10. Kanun teklifinde, konutlardan istifade konusu yeni esaslarla düzenlenmekte, okulların tapu durumlarına ait müeyyide getirilmekte, ilköğretim dâvasının halli için girişim ve yüklenmeler belirli olarak saptanmaktadır.

Sayın Kurultay Üyeleri,

Geçen yıl Gaziantep'te seçtiğiniz TÖDMF Kurullarının bir yıllık çalışmalarını, davranışlarını ve sonuçlarını dinlediniz. Bu çalışmalar ve eylemler Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyet ve Devrim düzeni içinde yurdun ve ulusun en kısa zamanda ileri toplumlar düzeyine, gerçek ulusçuların ve gerçek Atatürk milliyetçilerinin bir çabası olarak bütün girişimlerimiz Anayasa çerçevesi içinde, Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin en içten kaygılarla, öğretmence savunulması ve sorumluların uyarılması niteliğinde oldu.

(Bu son yıldaki çabamızla öğretmenin görev ve sorumluluğunu fonksiyonunu anlamakta tereddüt eden kafalara bütün aydınlık

ve açıklıkla az da olsa yerleştirmiş olmanın mutluluğunu taşıyoruz. Dün olduğu gibi artık öğretmen meslek kuruluşlarının ve sendikalarının görevlerinin demokratik birer baskı gurubu olmadığı düşüncesi itibarlı bir düşünce olmaktan çıkmış, yerini bütün meslek kuruluşlarının kamu hürriyetleri anlamında birer baskı gurubu oldukları tartışmasız kabul görmüştür.

Diğer taraftan Türk Millî Eğitiminin amaçları ile öğretmenin görev kapsamı dar bir çerçeve ve sınır içinde tutulmaktan kurtarılmıştır. Bu konuda birtakım tartışmaların ve anlayışsızlıkların olmasına rağmen, kesin görüş Türk öğretmenin Türk Millî Eğitiminin amaçları ile kendine verilen kalkınma noktalarına büyük bir dinamizm ile varması kaçınılmaz bir zorunluluk olarak tesbit edilmiştir.

İçinde yaşadığımız yıllar, devrimlerin ve devrimciliğin büyük ve önemli bir aşamaya eriştiği yıllardır. Artık uygar toplum, lâik düzen ve Anayasa bilinci temelden bir oluşma içindedir. Bu oluşmada en büyük onur payı şüphesiz öğretmenlerindir. Yürütülme-ye çalışılan öğretmen savaşı, bu açıdan değerlendirilmelidir. Bir yıl boyunca bu anlamda gösterilen birlik ve dayanışmaya lâyık olabilmek başta gelen düşüncemiz olmuştur.

Huzurunuzda, sürekli olarak öğretmen savaşını destekleyip güçlendiren Atatürkçü basına, devrimci parlamento üyelerine, her fırsatta bizi uyaran derneklerimizle aydın Türk öğretmenine içten teşekkürlerimizi sunarız.

Türk öğretmeni, Türk yurdunun, Türk ulusunun evlâdıdır. Onu bölmeye, kimsenin gücü yetmeyecektir.

Saygılarımızla.

Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu
31 Mayıs 1967 tarihli Kesin Hesap Durumu

Hesap isimleri	Borçlu	Alacaklı	Borç Bakiyesi	Alacak Bakiyesi
Genel Gelirler	10.505,96	90.830,66	—	80.324,70
Demirbaşlar	87.383,—	—	87.383,—	—
Muhtelif Alacaklar ...	72.505,71	20.253,31	52.252,40	—
Muhtelif Bankalar ...	573.353,64	457.677,33	115.676,31	—
Muhtelif Binalar	423.020,29	—	423.020,29	—
Varlıklar karşılığı	—	803.071,31	—	803.071,31
Kamp	44.482,38	49.623,50	—	5.141,12
Öğretmenler Gazetesi	50.615,13	9.891,25	40.723,88	—
Genel Giderler	169.481,25	—	169.481,25	—
Toplam	1.431.347,36	1.431.347,36	888.537,13	888.537,13

Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu
31 Mayıs 1967 tarihli Gelir - Gider Tablosu

GELİRLER

GİDERLER

Aidatlar	57.854,77	Kırtasiye	3.143,50
Öğretmenler Gazetesi		P.T.T.	11.902,83
Gelirleri	9.891,25	Yolluklar	33.573,45
Kamp gelirleri	49.623,50	Ücretler	43.095,35
Faiz ve İkrariyeler	12.383,12	Isı, Işık	1.929,07
Bina fonu	23,31	Ağırlamalar	6.649,15
Yardımlar	10.063,50	Yardımlar	46.402,70
Gelir noksanı	124.739,31	Bina Bakımı	1.310,35
		Çeşitli Giderler	11.776,55
		Diğer yayın	9.698,30
		Öğretmenler Gazetesi	50.615,13
		Kamp giderleri	44.482,38
Toplam	264.578,76	Toplam	264.578,76

Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu
31 Mayıs 1967 tarihli Bilânçosu

AKTİFLER

PASİFLER

Demirbaşlar	87.383,—	Varlıklar Karşılığı ...	803.071,31
Muhtelif Alacaklar ...	52.252,40		
Bankalar	115.676,31		
Binalar	423.020,29		
Gelir Noksanı	124.739,31		
Toplam	803.071,31	Toplam	803.071,31

BİLÂNÇONUN AÇIKLANMASI

AKTİFLER:

1 — **Demirbaşlar:** Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu'nun demirbaş eşya tutarı 87.383 liradır.

2 — **Muhtelif Alacaklar:** Geçen yılki bilânçomuzda görülen 52.705,71 lira alacağın 453,31 lirası tahsil edilerek, 52.252,40 lira alacağımız kalmıştır.

3 — **Bankalar:**

T. C. Ziraat Bankası Merkez Müdürlüğü 5286 hesapta 5.697,17
Türkiye Öğretmenler Bankası Yenişehir Şb. 41004 » 70.291,28
Türkiye Öğretmenler Bankası Yenişehir Şb. 41001 » 31.034,30
Türkiye Öğretmenler Bankası Yenişehir Şb. 20005 » 8.653,56
olmak üzere Bankalardaki paralarımızın toplamı 115.676,31 liradır.

4 — **Binalar:** Bu hesapta görülen 423.020,29 lira Genel Merkezimizin bulunduğu iki daire ile diğer binalarımızın değeridir.

5 — **Gelir Noksanı:** Bu hesapta görülen 124.739,31 lira, geçen yılki bilânçomuzda görülen Bankalar mevcudundan, genel gider harcamaları çıktıktan sonra kalan miktardır.

PASİFLER:

1 — **Varlıklar Karşılığı:** Federasyonumuzun öz varlıklarının karşılığı 31 Mayıs 1967 tarihine göre 803.071,31 liradır.

Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu
20. Kurultayı 1967 — 1968 Bütçe Teklifi

GELİRLER

GİDERLER

	1966-1967	Kesin Hesap	1967-1968		1966-1967	Kesin Hesap	1967-1968
Aidatlar	150.000,—	57.854,77	100.000,—	Ücretler	50.000,—	43.095,35	50.000,—
Yardımlar	50.000,—	6.586,50	10.000,—	Yolluklar	40.000,—	33.573,45	40.000,—
Kamp	60.000,—	49.623,50	65.000,—	Kırtasiye	10.000,—	3.143,50	10.000,—
Faizler	10.000,—	12.383,12	15.000,—	P.T.T.	20.000,—	11.902,83	15.000,—
Öğret. Gazetesi ...	50.000,—	9.891,25	60.000,—	Ağırlama	15.000,—	6.649,15	10.000,—
Çeşitli Gelirler	20.000,—	—	45.000,—	Çeşitli giderler	20.000,—	11.776,55	20.000,—
Bina Fonu	—	23,31	—	Isı, Işık	15.000,—	1.929,07	5.000,—
Dayanışma Fonu	50.000,—	3.477,—	30.000,—	Yayınlar	15.000,—	9.698,30	10.000,—
Gelir Noksanı	—	124.739,31	—	Bina bakımı	10.000,—	1.310,35	5.000,—
				Dış Temaslar	15.000,—	—	—
				Yardımlar	50.000,—	46.402,70	50.000,—
				Kamp	50.000,—	44.482,38	50.000,—
				Öğret. Gazetesi ...	80.000,—	50.615,13	50.000,—
				Demirbaşlar	—	—	10.000,—
Toplam	390.000,—	264.578,76	325.000,—	Toplam	390.000,—	264.578,76	325.000,—

NOT: Bu bütçenin bir bölümünden diğer bir bölümüne gerekli görüldüğü zaman lüzumu kadar aktarma yetkisi TÖDMF. Yönetim Kuruluna aittir.

DENETLEME KURULU RAPORU

Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu 20. Kurultayının Sayın Üyeleri; Değerli Meslektaşlarımız!

Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonunun yıl içerisindeki çalışmaları ile gelir ve gider hesapları ve ilgili belgeler tarafımızdan incelenmiştir.

I. Gelir ve Gider Hesapları: 1 Haziran 1966 tarihinden 1 Haziran 1967 tarihine kadar şöyledir:

GELİRLER

GİDERLER

<u>Lira</u>	<u>Krş.</u>		<u>Lira</u>	<u>Krş.</u>	
241,378	31	Geçen yıldan devir	43,095	35	Personel ücretleri
10,063	50	Yardımlar	33,573	45	Yolluklar
57,854	77	Dernekler aidatı	50,615	13	Öğret. Gazetes.
49,623	50	Kamp geliri	3,143	50	Kırtasiye
9,891	25	Öğret. Gazetesi	11,902	83	P.T.T.
1,250	00	Banka ikramiyeleri	1,313	73	Bina bakımı
11,133	12	Banka faizleri	6,649	15	Ağırlama
			46,402	70	Yardımlar
			1,929	07	Isı, ışık
			11,776	55	Çeşitli giderler
			9,698	30	Diğer yayın
			44,482	38	Kamp gideri
			906	00	Demirbaş eşya
			30	00	Bono
			265,518	14	Giderler toplamı
			115,676	31	Gelirler fazlası
381,194	45	Toplam	381,194	45	Toplam

BANKALARDAKİ MEVCUT PARA:

<u>Lira</u>	<u>Krş.</u>	
5,697	17	T.C. Ziraat Bankası Merkez Md. 5286 no. lu hesapda
70,291	28	Türkiye Öğretmenler Bankası Yenişehir Şb. 41004 no. lu hesapda
31,034	30	Türkiye Öğretmenler Bankası Yenişehir Şb. 41001 no. lu hesapda
8,653	56	Türkiye Öğretmenler Bankası Yenişehir Şb. 20005 no. lu hesapda
115,676	31	Bankalar Toplamı

Federasyonun ayrıca 52.252 lira 40 kuruş alacağı vardır.

A — Federasyonun gelirleri Bankalar, posta havaleleri ve elden makbuz karşılığı alınan paralardır. Gelirler muhasebe defterine işlenmiştir.

B — Federasyonun giderleri senetlere, faturalara ve Yürütme Kurulu kararlarına dayandırılmıştır. Kararlarda çoğunluk esası uygulanmıştır.

C — Artan boş gelir makbuzları sayılmış, yeni seçilecek Yürütme Kuruluna devredilmek üzere muhasebe defterinin sonuna işlenmiştir.

D — Üç yıldır Denetleme Kurulları raporlarında tavsiye edildiği halde, bu yıl da yine gelir ve gider hesaplarının her ayın sonunda karar defterinin bir sahifesine yazılması ve üyeler tarafından imza edilmesini bizler de öneririz.

E — 19. Kurultay Denetleme Kurulu raporunda da belirtildiği halde posta defterinin sonlarının yalnız Büro Müdürü tarafından değil, hesapların asıl sorumlusu bulunan Sayman ve Veznedar Üyeler tarafından da imza edilmesi gereklidir.

F — Masraflar için alınan fatura ve senetlerde «bedeli alındı» ibaresi yoktur. Böyle faturaların sıhhatli sayılmıyacağı gözönüne alınarak, bundan böyle bu hususa dikkat edilmesini dileriz.

G — Gaziantep Kurultayı için basılan Çalışma Raporuna 5.000 liradan fazla para ödenmiştir. Açık eksiltme ile daha ucuza basım mümkün olabilirdi.

Maddi gücü geçen yıla oranla daha da azalmış, gelir kaynakları daha da kısırlanmış olan Federasyonumuz yöneticilerinin daha ölçülü hareket etmesi, fazla masraftan kaçınılması zorunludur.

II — YÖNETİM KURULU TOPLANTILARI:

Birincisi 19. Kurultay dönüşü Ankara'da, ikincisi Ekim 1966 ayı içinde yine Ankara'da olmak üzere iki kez Yönetim Kurulu ortak toplantısı yapılmıştır. Üçüncü toplantının da Giresun'da yapılacağı öğrenilmiştir.

III — BÖLGE TOPLANTILARI:

Adana, İzmir, Bursa, Kocaeli, Düzce, Kayseri, Sivas, Zonguldak, Erzurum, Antalya'da ve Samsun'da da iki kere olmak üzere oniki bölge toplantısı yapılmıştır.

Meslekî örgütlenme, dayanışma, eğitim sorunları, öğretmenlik özlük hakları ve meslek kuruluşlarının fonksiyonları konusunda

yapılan bu seminerlerin çok faydalı olduğuna kaniyiz. Yalnız mad-di gücü gittikçe daralan Federasyonumuzun üç kişilik kurullar ha-linde toplantılara gitmeleri, giderlerin kısılması yönünden fayda sağlayıcı durumda olurdu kanısındayız.

20. Kurultayımızın değerli üyeleri!

Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu'nun birkaç yıldan beri kamu oyunu etkileyici çabalarda bulunduğunu, bu çalışmaların ise bazı çıkar çevrelerini tedirgin ettiğini hepiniz bili-yorsunuz. Milliyetçilik perdesi altında gerçek yüzlerini saklamaya çalışan mukaddesat sömürücüleri, birkaç yıldır sâlye akıtmaktaki ustalıklarını göstermişlerdir. Ak alınlara, kara üstüne kara çalma çabaları son zamanlarda daha da yoğunlaşmıştır. Tüm bunlar yet-miyormuş gibi, bir de TÖDMF yöneticilerine yaptıkları haksız if-tiralar yüzünden, mahkeme kapıları aşındırılmıştır. Ama bütün koğuşurmaların sonunda, kendi iftiraları kendi yüzlerine çalın-mıştır. Aynı klik tarafından TÖDMF'nin feshi konusunda açılan dâva ise devam etmektedir.

Bunların yanısıra bu yıl, Ankara Valiliği TÖDMF'yi maiyet memurları tarafından 15 gün süren bir denetime tabi tutulmuş-tur. Hesaplarımızı ve çalışmalarımızı denetleyen maiyet memur-ları, çalışmalarımızda bir uygunsuzluk bulmadıklarını, hesapla-rımızın da muhasebe usullerine göre defterlere işlendiğini ifade etmişlerse de; hazırladıkları raporlarının bir örneğini istediğimiz halde vilâyet bugüne kadar bize vermemiştir.

IV — YÜRÜTME KURULU (İcra Komitesi) TOPLANTILARI

Yürütme kurulumuz bu yıl 50 toplantı yapmış, verilen karar-lar sayı ve tarihe göre, karar defterine geçirilmiştir.

V — FEDERE OLAN DERNEKLER.

Bu çalışma dönemi içinde Federasyonumuza bağlanan 5 der-nekle birlikte bağlı derneklerin sayısı 453 ü bulmuştur.

VI. — KAMP ÇALIŞMALARI

Temmuz ayı başından Ağustos sonuna kadar (15) günlük dö-nemler halinde devam ettirilen kamp çalışmaları ile meslektaşlar için iyi bir dinlenme sağlanmış olmaktadır. Ancak, geçen yıllarda tavsiye olunan ambar usulü ve tabelâ yapma işlemi yine yapılmamıştır. Tabelâyâ dayandırılmıyan bir işlemde kampın gider hesap-larının kesin bir şekilde çıkarılmasına imkân yoktur. Bu bakım-

dan mutlak tabelâ tutulmalıdır. Federasyonumuzun ve buna bağı olarak yapılan kamp tüzüğünde de belirtildiği gibi kampımız bir ticarethane şeklinde değil de meslektaşlarımızın yaz aylarında en ucuz dinlenme ve eğlenme ihtiyaçlarını sağlayacak yer olması icap ederken, bu sene yürütme kurulu tarafından alınan bir kararla insan başına 25 lira gibi bir zam yapılmıştır. Gelir kaynakları belli olan meslektaşlarımıza bu paranın fazla olduğu kanısındayız.

Federasyonumuzun malı olan, çamlıklar arasında, denize karşı bulunan İstanbul Burgazada kamp binasının daha çok büyütülmesini, geliştirilmesini, daha rahat, dinlendirici ve eğlendirici bir hale getirilmesini, aziz öğretmen topluluğunun daha çok sayıda bu binadan faydalandırılmasını gönülden diliyoruz.

VII — ÖĞRETMENLER GAZETESİ

19. cu kurultayda Federasyonumuzun yayın organı olan ÖĞRETMENLER GAZETESİ'nin 59.227.40 lira zararla çıkarıldığı arz edildiği halde yine de öğretmenlerin seslerini duyurabilmesi için zararla da olsa gazetemizin çıkarılmasına Genel Kurulca karar verilmişti. Cidden her yönden faydalı olduğu kanısında bulunduğuumuz gazetemiz bu yıl 42 sayı çıkarılmış; GELİR: 9.891,25 lira GİDERİ ise 50.615,13 lirayı bulmuştur.

Sayın delege arkadaşlarımızdan, Gazetemizin daha çok meslektaşlarımız tarafından okunması için abone bulunmasında yardımlarını esirgememelerini rica ederiz.

VIII — EĞİTİM, ÖĞRETİM VE MESLEK MESELELERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR..

20. Kurultayın Çok Sayın Temsilcileri!

Kurultayımız şimdiye kadar yapılan kurultaylardan ap ayrı bir önem taşımaktadır. Çünkü geçen yıllarda tek örgütümüz Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu iken, şimdi TÖS'le birlikte iki örgüt olarak bulunuyoruz.

Bu iki örgütümüzün aynı paralel üzerinde ahenkli bir iş birliği ve beraberliği içerisinde çalışmasının mesleğimiz ve meslektaşlarımız için daha verimli, daha olumlu sonuçlar vereceği su götürmez bir gerçektir.

IX — SOSYAL ve KÜLTÜREL ÇALIŞMALAR

Millî Federasyonumuz, Maddi ve manevi yönlerden yardıma muhtaç meslektaşlara varlıkları ve imkânları nisbetinde yardım-

larda bulunmuştur. Bu cümleden olmak üzere doğudaki Deprem bölgesinde zarar gören meslektaşlarımıza yardım etmek amacıyla bir kampanya açmıştır. Bu kampanyanın sonucunu beklemeden bütçesindeki yardım fonundan 35.000 bin lira alarak genel başkan Hayrettin Uysal'ın başkanlığında üç kişilik bir kurul deprem bölgesine gitmiştir. Felâketzede öğretmenleri birer birer ziyaret eden Federasyonumuz kurulu meslektaşlarımıza maddi ve manevi destek olmuş, mahalli derneklerin temsilcileri ile iş birliği yaparak götürülen parayı dağıtmışlardır.

Bu çalışma dönemi içerisinde Federasyonumuzdan yardım dileğinde bulunan meslektaşlarımıza toplam olarak 46.402,70 lira harcamıştır.

SAYIN TEMSİLCİLER

Büyük Atatürk'ün ve Cumhurbaşkanlarının Türk öğretmenleri için söylemiş oldukları yüzlerce değerli sözlerin yanında, Türk öğretmenleri arasında ilk, orta, yüksek dereceli ve falan okul mezunu diyerek hiç bir ayrılık gözetmeden ayrıcılığa ve bölücülüğe meydan vermeden sadece ÖĞRETMEN kelimesinin güzel ve manalı ışığı etrafında birlik ve beraberlik içerisinde birbirimize bağlı olarak, birbirimizi severek ve sayarak, Atatürk'ün ve Atatürk'çülüğün ülkülerine ve Anayasa ilkelerine bağlı olarak halkımızın ve Türk çocuklarının eğitim ve öğretim işlerindeki öncülük yarışımıza ve hizmetlerimize devam edelim.

Bütün gayretlerimizin, bu ülkü birliğini, bu bütünlüğü, bu çalışma ahengini sağlama ve gerçekleştirmek olduğuna gönülden inanıyoruz. Çünkü Atatürk bizlere ve bizlerden sonra gelecek kuşaklara, «Türk Milleti birlik ve beraberlikle bütün zorlukları yemesini bilmiştir» demiştir.

20. Kurultayın Değerli Üyeleri

Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonumuzun Yönetim, Yürütme, Danışma-Yargılama Kurullarında görev almış bulunan arkadaşlarımıza yüksek huzurlarınızda teşekkür eder, Yüce kurultayın ve değerli kararlarınızın aziz Türk Milleti ve Türk öğretmenleri için uğurlu, başarılı ve yararlı olmasını candan dileriz. Sizleri ve şahsınızda bütün Türk Öğretmenlerini derin sevgi ve saygılarımızla selâmlarız.

Denetçi
Mahmut IŞIK

Denetçi
Muharrem BİLEN

Denetçi
Kadir MERT

**TÜRKİYE ÖĞRETMEN DERNEKLERİ MİLLÎ
FEDERASYONU'NA BAĞLI DERNEKLER LİSTESİ**

TÜSTAV

Derneğin adı

Acıpayam Öğretmenler Derneği

Adana	»	»
Adıyaman	»	»
Adilcevaz	»	»
Afşin	»	»
Afyon	»	»
Ağrı	»	»
Ahlat	»	»
Akçabat	»	»
Akçadağ	»	»
Akçakale	»	»
Akçakoca	»	»
Akdağmadeni	»	»
Akhisar	»	»
Aksaray	»	»
Akseki	»	»
Akşehir	»	»
Akyazı	»	»
Alaca	»	»
Alaçam	»	»
Alanya	»	»
Alaplı	»	»
Alaşehir	»	»
Alpaslan - Tunceli	»	»
Aluçra	»	»
Amasya	»	»
Anamur	»	»
Ankara G. E. Ens. Bitirenler Derneği		
Ankara Teknik Öğretmen Okulunu Bitirenler Derneği		
Ankara Yüksek Öğretmenliler Der.		
Antalya Öğretmenler Derneği		
Araç	»	»
Arapkir	»	»
Ardahan	»	»
Ardanuç	»	»
Ardeşen	»	»
Ankara	»	»

Derneğin adı

Ankara Eğitim ve Öğretmenleri Yardımlaşma Derneği

Arguvan Öğretmenler Derneği

Arhavi	»	»
Arpaçay	»	»
Artova	»	»
Aşkale	»	»
Ayancık	»	»
Ayaş	»	»
Aybastı	»	»
Aydın	»	»
Ayvalık	»	»
Ayvacık	»	»
Avanos	»	»
Artvin	»	»
Bafra	»	»
Bahçe	»	»

(Hacılar İlkokulu Binasında)

Bakırköy Öğretmenler Derneği

(Kartaltepe İlkokulu Binasında)

Balâ Öğretmenler Derneği

Balıkesir	»	»
Balya	»	»
Banaz	»	»
Bandırma	»	»
Bartın	»	»
Bayburt	»	»
Bayındır	»	»
Bayramiç	»	»
Bekilli	»	»
Bergama	»	»
Besni	»	»
Beypazarı	»	»
Biga	»	»
Bigadiç	»	»
Bilecik	»	»

Derneğin adı

Bilecik Eğitimder Yardımlaşma
Der.

Bingöl Öğretmenler Derneği

Birecik	»	»
Bitlis	»	»
Bcdrum	»	»
Boğazlıyan	»	»
Bozova	»	»
Babaeski	»	»
Bolu	»	»
Bor	»	»
Borçka	»	»
Bornova	»	»
Boyabat	»	»
Bozdoğan	»	»
Bozkurt	»	»
Bulancak	»	»
Bulanık	»	»
Buldan	»	»
Burhaniye	»	»
Burdur	»	»
Bursa	»	»
Bünyan	»	»
Bolvadin	»	»
Bozkır	»	»
Ceyhan	»	»
Cide	»	»
Çal	»	»
Çamhdere	»	»
Çan	»	»
Çanakkale	»	»
Çankırı	»	»
Çarşamba	»	»
Çay	»	»
Çaycuma	»	»
Çayeli	»	»
Çaykara	»	»
Çayıralan	»	»
Çekerek	»	»
Çemişgezek	»	»
Çerkeş	»	»
Çifteler	»	»
Çine	»	»
Civril	»	»

Derneğin adı

Çıldır Öğretmenler Derneği

Çorlu	»	»
Çorum	»	»
Çubuk	»	»
Çumra	»	»
Çameli	»	»
Darende	»	»
Datça	»	»
Dazkırı	»	»
Demirci	»	»
Denizli	»	»
Develi	»	»
Devrek	»	»
Devrekani	»	»
Dinar	»	»
Divriği	»	»
Diyarbakır	»	»
Doğanshehir	»	»
Doğubayezit	»	»
Domanic	»	»
Durağan	»	»
Düzce	»	»
Dursunbey	»	»
Demirköy	»	»
Diğor	»	»
Dereli	»	»
Edirne	»	»
Edremit	»	»
Eflani	»	»
Eleşkirt	»	»
Elmalı	»	»
Emet	»	»
Emirdağ	»	»
Erbaa	»	»
Erdek	»	»
Erdemli	»	»
Ereğli/Kdz.	»	»
Ereğli/Ken.	»	»
Ermenek	»	»
Erzincan	»	»
Erzurum	»	»
Eskişehir	»	»
Eşme	»	»
Ezine	»	»
Enez	»	»

Derneğin adı

Derneğin adı

Derneğin adı	Öğretmenler Derneği
Eskipazar	»
Ergani	»
Fatsa	»
Felahiye	»
Fethiye	»
Fındıklı	»
Finike	»
Gaziantep	»
Gaziosmanpaşa	»
Gazipaşa	»
Gediz	»
Gelibolu	»
Gemerek	»
Gemlik	»
Gerede	»
Gerze	»
Geyve	»
Giresun	»
Göksun	»
Gölcük	»
Göle	»
Gölköy	»
Gölpazarı	»
Gönen/Balıkesir	»
Görece	»
Göynücek	»
Güdüllü	»
Güllnar	»
Gülşehir	»
Gümüşhacıköy	»
Gümüşhane	»
Güney	»
Gürün	»
Hilvan	»
Hacıbektaş	»
Hadim	»
Hafik	»
Hakkari	»
Hanak	»
Havza	»
Haymana	»
Hayrabolu	»
Hatay	»
Hekimhan	»
Hendek	»

Derneğin adı	Öğretmenler Derneği
Hınıs	»
Hopa	»
Horasan	»
Hozat	»
Hatay	»
İçel	»
İğdır	»
İlç	»
İlgaz	»
İlgin	»
İhsaniye	»
İmranlı	»
İncesu	»
İnebolu	»
İnegöl	»
İskenderun	»
İskilip	»
İspir	»
İstanbul	»

(Valide Camii Vezir Çeşmesi sok.
No. 3 Aksaray)

İzmir Öğretmenler Derneği (1. Bey-
ler 846 Sok. No. 51)

İzmir Sağırılar Okulları Öğretmen-
leri Derneği

Derneğin adı	Öğretmenler Derneği
İpsala	»
İvrindi	»
Kadıköy	»
(Moda İlkokulu binasında)	

Derneğin adı	Öğretmenler Derneği
Kadınhanı	»
Kadirli	»
Kağızman	»
Kale	»
Kalecik	»
Kaman	»
Kandıra	»
Kangal	»
Karaburun	»
Karabük	»
Karacabey	»
Karahallı	»

Derneğin adı

Derneğin adı

Derneğin adı	Öğretmenler	Derneği
Karakoçan	»	»
Karaman	»	»
Karaözü	»	»
Kaynarca	»	»
Karasu	»	»
Kars	»	»
Karşiyaka	»	»
Kastamonu	»	»
Kavak	»	»
Kartal/İst.	»	»
Kayseri	»	»
Keban	»	»
Karayazı	»	»
Kelkit	»	»
Kemah	»	»
Kemaliye	»	»
Kemalpaşa	»	»
Kepsut	»	»
Keskin	»	»
Keşan	»	»
Keşap	»	»
Kınık	»	»
Kırkağaç	»	»
Kırıkhan	»	»
Kırıkkale	»	»
Kırklareli	»	»
Kızılcahamam	»	»
Kığı	»	»
Kilis	»	»
Kocaeli/İzmit	»	»
Konya	»	»
Koyulhisar	»	»
Kozaklı	»	»
Kozan	»	»
Köyceğiz	»	»
Kula	»	»
Kulu	»	»
Kumluca	»	»
Kurşunlu	»	»
Kuşadası	»	»
Kuyucak	»	»
Kütahya	»	»
Lâdik	»	»

Derneğin adı	Öğretmenler	Derneği
Lapseki	»	»
Maçka	»	»
Malatya	»	»
Malkara	»	»
Manavgat	»	»
Manisa	»	»
Manyas	»	»
Maraş	»	»
Mardin	»	»
Marmaris	»	»
Mecitözü	»	»
Mengen	»	»
Merzifon	»	»
Mesudiye	»	»
Midyat	»	»
Mihalıççık	»	»
Milas	»	»
Mucur	»	»
Mudurnu	»	»
Muğla	»	»
Murathı	»	»
Murgul	»	»
M. Kemalpaşa	»	»
Muş	»	»
Mut	»	»
Nallıhan	»	»
Narman	»	»
Nazimiye	»	»
Nazilli	»	»
Nevşehir	»	»
Niğde	»	»
Niksar	»	»
Of	»	»
Oğuzeli	»	»
Oltu	»	»
Olur	»	»
Ordu	»	»
Orhaneli	»	»
Orhangazi	»	»
Osmaneli	»	»
Osmaniye	»	»
Orta	»	»
Ödemiş	»	»
Palu	»	»
Pamukova	»	»

Derneğin adı

Pasinler	Öğretmenler	Derneği
Pazar	»	»
Pazaryeri	»	»
Pazarcık	»	»
Pehlivan köyü	»	»
Perşembe	»	»
Pınarbaşı	»	»
Pınarhisar	»	»
Polatlı	»	»
Posof	»	»
Pütürge	»	»
Reşadiye	»	»
Rize	»	»
Sakarya	»	»
Safranbolu	»	»
Salihli	»	»
Saimbeyli	»	»
Samsun	»	»
Sandıklı	»	»
Sapanca	»	»
Saray	»	»
Sarayköy	»	»
Sarayönü	»	»
Sarıcakaya	»	»
Sarıgöl	»	»
Sarıoğlan	»	»
Sarıkamış	»	»
Sarız	»	»
Saruhanlı	»	»
Savaştepe	»	»
Selçuk	»	»
Senirkent	»	»
Serik	»	»
Seydişehir	»	»
Seyitgazi	»	»
Sındırgı	»	»
Silifke	»	»
Silivri	»	»
Sivrihisar	»	»
Simav	»	»
Sincanlı	»	»
Sinop	»	»
Sivas	»	»

Derneğin adı

Sivash	Öğretmenler	Derneği
Siverek	»	»
Sivrice	»	»
Soma	»	»
Söğüt	»	»
Söke	»	»
Sulakyurt	»	»
Sultandağı	»	»
Sultanhisar	»	»
Sulova	»	»
Sungurlu	»	»
Suruç	»	»
Susurluk	»	»
Susuz	»	»
Suşehri	»	»
Sürmene	»	»
Samandağ	»	»
Samsun T. Kız Erk. Kurs Öğretmenleri Derneği		
Şarkışla	Öğretmenler	Derneği
Şarköy	»	»
Şavşat	»	»
Ş. Karahisar	»	»
Şefaathı	»	»
Şenkaya	»	»
Ş. Koçhisar	»	»
Şile	»	»
Şuhut	»	»
Tarsus	»	»
Taşköprü	»	»
Taşova	»	»
Tatvan	»	»
Tavas	»	»
Tavşanlı	»	»
Tefenni	»	»
Tekirdağ	»	»
Tercan	»	»
Terme	»	»
Tire	»	»
Tirebolu	»	»
Tokat	»	»
Tomarza	»	»
Tonya	»	»
Tortum	»	»

Derneğin adı

Derneğin adı	Öğretmenler Derneği
Torul	»
Tosya	»
Trabzon	»
Tunceli	»
Turhal	»
Tuzlukçu	»
Tuzluca	»
Turgutlu	»
Ula	»
Ulubey/Uşak	»
Ulubey/Ordu	»
Ulukışla	»
Ulus/Zonguldak	»
Urla	»
Uşak	»
Uzunköprü	»
Urfa	»
Ünye	»
Ürgüp	»
Üsküdar/İstanbul	»

Derneğin adı

Derneğin adı	Öğretmenler Derneği
Vakfıkebir	»
Van	»
Vezirköprü	»
Vize	»
Yahyalı	»
Yalova	»
Yalvaç	»
Yenice	»
Yenişehir/Bursa	»
Yeşilova	»
Yığılca	»
Yıldızeli	»
Yozgat	»
Yeşilhisar	»
Yayladağı	»
Yusufeli	»
Zara	»
Zile	»
Zonguldak	»

TÜSTAV

TÜSTAV